

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljena na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

Cene inseratov:
Enostolpna petlinjska vrsta mal
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50
veliki oglas nad 45 mm vs
štine po Din. 2.—, poslana št
po Din. 3.—.

Pri večjem naročilu popust.
Izloži vsak dan izvenredni
vrednoti in dneva po pres
niku ob 5. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev. 7593, praška in dunaj. 24.797.

Odgovor Stjepana Radića Ljubi Jovanoviću.

Zagreb, 21. maja.

Na binkoštni pondeljek so slavili Hrvat-
je v dvorani »Hrvatskega Sokolca« stoletni-
co rojstva hrvatskega prvoboritelja dr. Ante
Starčevića. Proslave se ni udeležilo na tiso-
če ljudstva, ker je bila zamišljena bolj in-
timno, a kljub temu je dobila ta proslava
važen politični značaj zaradi govora Stjepa-
na Radića, ki je izvajal med drugim:

»Gospod Ljuba Jovanović je napisal
pred 20 leti »Opazovanja iz srbske zgodovine
v 19. stoletju«. To svojo zgodovino je
končal Ljuba Jovanović s strašno ugotovit-
vijo, da je imelo Srbstvo koncem 19. stoletja
dva velika deficita: Enega v Stari Srbiji,
drugega pa v Vojvodini. Staro Srbijo so Sr-
bi izgubili na Arnavte, Vojvodino pa na Ro-
mune, čeprav sta ta dva naroda kulturno
nižja od srbskega. Vzrok temu žalostnemu
pojavu pa je ta, da je v Belgradu pač sedež
vlade, a ni sedež domovine in kulture. Bel-
grad 1. 1901. ni bil središče organiziranega
naroda, ampak mesto strankarskih bojev —
takih bojev, da se da reči, Belgrad takrat
ni bil niti Turčija, ampak Afganistan. Zato
je tudi moralo priti do umora 1. 1903., zato
je moralo tudi priti do govora — Ljube Jo-
vanovića...

NEZADOSTNA IZJAVA LJUBE JOVANOVIĆA.

Kaj je rekel g. Ljuba Jovanović v svo-
jem govoru. On je rekel, da je bil vedno za
to, naj Srb ostane Srb, Hrvat Hrvat, Slo-
venec pa Slovenec. To je pa premalo. On bi
bil moral reči: Mi, radikalna stranka, smo
bili vedno za to! Nam ni treba od nikogar
priznanja ali dovoljenja, naj ostanemo Hr-
vatje, razun od Boga. Svojo izjavo pa je
znatno oslabil s tem, da nam je očital narod-
no nezavednost, češ da smo ostanek Avstri-
je. Ta izjava je ostanek tistih smeti, ki so
jih nanesli v Belgrad demokratije.

SRBI NE VIDIJO.

Dokler vsi Srbi in ne samo Ljuba
Jovanović ne bodo pripoznali, da smo Hr-
vatje narod, moram reči, da Srbi ne vidijo
nič. Po to spoznanje ni treba hoditi v muzej,
ker ga prinaša življenje. O demokratih je
dejal, da so hoteli svojo voljo ljudstvu vsi-
liti, da pa se jim na žalost ni posrečilo. Če
je mislil Ljuba Jovanović s tem reči, da se
jim »na žalost« to ni posrečilo, je govoril
zelo nepolitčno.

Ko so prišli zastopniki radikalov do
mene in so hoteli govoriti z menoj o
državnopravnem mojem programu brez
Gospoda in brez Spaha, sem jim rekel:
»Gospodje, vi ste dobili slaba navodila.
Politika ni mehanika. Politika je zdru-
ževanje duhov, je ustvarjanje. Vi hoče-
te vedeti, kaj hočemo mi Hrvatje. Po-
glejte okrog sebe! Kje je javna varnost?
Ni je! Kje je zakonitost, kje ustavnost?
Ako imamo pred seboj vlado, ki tega ne
pozna, to ni vlada, ampak banda. Mi bi
seveda raje rekli, da imamo v Belgradu
vlado, kakršnokoli. Vas pa ne moremo
smatrati za vlado.«

PROTOKOL SPORAZUMA.

Da govorim o »protokolu sporazu-
ma«. Kaj je ta protokol? To so pred-
pogoji, da se uprava izboljša. Mi hočemo
zakonitost in ustavnost in nočemo ko-
rupcije. To zahteva »protokol«. Nismo
pa govorili o »Macedoniji in Crngori«, da
se izognemo intrigam. Če hočejo biti Ma-
cedonci in Crngorci Srbi ali pa ne, je to
njihova stvar. Zato smo označili za
Hrvatsko sedem, za Slovenijo pa osem
točk, ki jih je treba izpolniti, da pride
do sporazuma. Ta protokol ne bo objavl-
jen, ampak izpeljati ga bo treba, sicer
bo propadla Srbija. Hrvatje ne zahteva-
mo nič tujega, ker je bila v njihovi po-
litiki vedno etika. Srbi pa mislijo, da je
cilj politike lahko tudi uničenje hrvat-
skega naroda.

TAKTIKA ABSTINENCE.

Naša politika gre za tem, da dobimo
na Hrvatskem svoj deželni zbor in da
vladamo sami v svoji domovini. To uvi-
deva tudi g. Jovanović, pa vendar pravi:

Pridite v Belgrad! Mi pa ne pojdemo v
Belgrad plesat.

DEJANJA!

Radikali pravijo, da niso to, kar so
demokrati. V teoriji mogoče — a v
praksi je ostalo vse pri starem. Vse de-
mokratske smeti so ostale in te smeti
vladajo danes na Hrvatskem, čeprav
nimajo za seboj niti ene mačke.

BOSNA HRVATSKA.

Tako je tudi v Bosni. Belgrad ne
prizna Spaha. Računali so na to, da bodo
dobili večino pristašev Maglajlića in ra-
dikali in tako bi bila Bosna srbska. Toda
mi Hrvatji smo dobili na prvi mah toliko
glasov kot oni. Lahko si mislite, kakšne
obrazo so delali Angleži, ko sem jim po-
kazal volivne številke, čeprav nimamo
mi v Bosni niti enega žandarja. Belgrad
pa misli, da ne potrebuje Spahovih mu-
slimanov, ker so Hrvatje. Toda Belgrad
kmalu ne bo govoril o Bosni, ampak o
hrvatskem narodu v Bosni, ki ima tam
večino. Ljuba Jovanović pa o Bosni ni
znil niti besede — je že vedel, zakaj ne!

Sestavni del Hrvatske je tudi Dal-
macija. V protokolu to sicer ne stoji za-
pisano, ampak rekli smo, da je treba
vedno razumeti tudi Dalmacijo, kadar
se govori o Hrvatski.

RADIĆ — PESIMIST.

Gospod Pasić je mož, ki molči in
misli. Kadar pride čas za to, tudi hitro
dela. Zato tudi Jovanoviću ni dal nobe-
nih direktiv. Če bo dobro — prav, če pa
ne — ne bo veljalo! Toda v takih časih
bi morali radikalni delati kakor mi. Naj
bi bili rekli vladi, da sprejme predspo-
razum in ga izvede. Toda radikalni ne re-
čejo, da nas bodo pobili, tudi ne, da nas
bodo podvojili. Oni nam obetajo vse,
ampak vse le na podlagi vidovdanske
ustave! To je za bogove! Tako ponudbo
nam je stavil tudi dr. Peleš. To pomeni,
da radikalno stranko reši lahko samo
Pasić.

PROTI PRIBIČEVIĆU.

S svojim govorom je zapeljal Ljuba
Jovanović Srbe v trojno laž: Prvič, da
bi bili mi s Srbi en narod: Ali je hotel
postati v dobi ilirizma kakšen Srb »Pi-
rec«? Prišel je Strossmayer, jugoslovan-
ski vladika. Tudi tega Srbi niso razume-
li. Nato je prišel Pribičević s svojim
»jugoslavenstvom«. To je »švindl«. Mi
naj si damo izbrisati svoje hrvatsko
ime? Kar je torej menil Ljuba Jovano-
vić, da bi mogli mi biti s Srbi en narod,
je debela laž.

Zato naj Srbi vedo, da imajo opra-
viti z zgodovinskim gibanjem, ki se je
pripravljalo tisoč let. Mi imamo staro
kulturo, staro državnost in staro tradici-
jo. Oni bi radi videli, da jim tožimo
Avstrijo. Mi pa ne prihajamo kot tož-
niki preteklosti, ampak pravimo: Na
Hrvatskem je vedno slabše, vi nočete
sporazuma! Toda vedite, da imate opra-
viti z narodom, ki je dovolj močan, da si
sam ustvari, kar hoče imeti!

Hrvatski narod je visoko dvignil za-
stavo svoje samostojnosti. Hrvatski na-
rod hoče danes svojo hrvatsko seljačko
republiko. V Belgradu pa tega ne raz-
umejo. Oni hočejo, da bi bili mi podložni
narod. Mi se pa kot kulturni narod no-
čemo podvreči manj kulturnemu narodu,
kot miroljuben narod se nočemo podvre-
či vojaškemu narodu, in kot delaven na-
rod ne manj delavnemu.

RADIĆ HOČE NAJPRED VOLITVE.

Sporazum je naša politika, ni pa to
naša taktika. Za vse Srbe in tudi za Pa-
šića je pa sporazum taktika. V zadregi je
to dobro. Mi bomo isto napravili pri pri-
hodnjih volitvah, ki bodo prišle na jesen,
če pa jih ne bo, jih bomo izzzvali. Mi bo-
mo povzročili, da bo sporazum tudi za
Srbe politika, ne pa taktika.

O ZUNANJI POLITIKI.

Glede zunanje politike hočem pove-
dati le nekaj o Francozih in o Italiji.

Mi Hrvatje smo miroljuben narod.
To smo mi iz prepričanja, da ne bodo v
bodoči vojni propadli le mali narodi,
ampak tudi srednji. Mali narodi morajo
biti nevtralni. Mi Hrvatje to vidimo. O
Francozih je napisal g. Bryan, da Fran-
cija ogroža današnji svetovni mir. Fran-
cija se danes ne meni ne za mnenje An-
glije, ne za mnenje Amerike, brez ka-
terih Francije danes sploh ne bi bilo.
Francija se danes igra s svetovnim mi-
rom. Ako hoče Francija živeti, more ži-
veti le v sporazumu z Nemčijo. Tudi za
Belgrad velja isto. On obstoji lahko le v
prijateljstvu z Zagrebom. Če se razide-
mo, jim bo ostala le Macedonija, Črna
gora, mogoče tudi Vojvodina, a Hrvat-
ske ne bodo vzeli! Če se Belgrad z nami
ne bo sporazumel, bomo šli mi v Srbijo,
tam napravili to, kar smo napravili na

Hrvatskem, vzeli bomo oblast v svoje
roke in zavlada bosta namesto belgra-
ske gospode hrvatski in srbski kmet.

V Italiji vlada danes Mussolini. V
Belgradu se mu klanjajo. Ta Mussolini
pa je rekel: Moja politika je politika ma-
lega naroda. Tako predstavlja Mussolini
Italijo, ki je vendar le velika država.
Ako pa pridemo z Italijo do boja, bomo
mi, ki stojimo višje, vrgli one, ki stoje
nižje. Mi ne bomo laska kolonija — te
naj si iščejo Italijani po Tripolisu.

Danes so se razvile stvari tako, da
imamo pred seboj »blok miru«, ki ga vo-
dita Anglija in Italija. Drugi blok pa je
»vojni blok« pod vodstvom Francije. S
Francijo iti se obotavlja Češka, gredo pa
z njo Romuni brezpogojno.

Mi Hrvatji smo v svoji politiki pred-
vsem Slovani, zlasti Rusi. Za Rusijo pa
smo zato, ker vidimo, da Rusija ustvar-
ja danes nov narod.

Neizpremenjen položaj.

GOVOR LJUBE JOVANOVIĆA V DIJAŠKEM KLUBU. — KANDIDATI ZA
PREDSEDNIKA SKUPŠČINE. — PRED REKONSTRUKCIJO VLADE.

Belgrad, 22. maja. (Izv.) Sinoči je imel
radikalni dijaški klub izredni občni zbor,
katerega se je udeležil tudi minister Lju-
ba Jovanović. Ob tej priliki je imel
g. Jovanović kratek govor, v katerem je
omenjal borbo za svobodo Črne gore in
Srbije in naglasil, da se taka borba v
drugih prečanskih krajih ni vodila v ta-
kem razmerju. Prvič se je ob tej priliki
Ljuba Jovanović dotaknil tudi vprašanja
vidovdanske ustave in rekel, da je treba
braniti vsaj njena temeljna načela, ki da
so dobra. O političnem položaju je dejal,
da je kriza dolgotrajna, a ni permanentna.
O hrvatskem delu naroda je dejal, da ni
vedel za svobodo, ker jo je le deloma
užival pod Avstro-Ogrsko. Ker ne pozna
svobode, je prišlo do sporov. Ne smemo
pa Hrvatov puščati na strani, ampak jih
je treba privedi na pravo pot. Jovanović
je dalje govoril o narodnem edinstvu v
tem smislu, da so Hrvati in Srbi en na-
rod, ki predstavlja dva sveta. Končno je
Jovanović nastopil proti sistemu jake ro-
ke. Treba je uvesti pravičen sistem, da
bodo zadovoljni ne samo Srbi in Hrvati,
ampak tudi ostalo ljudstvo.

Belgrad, 22. maja. (Izv.) Govor Ljube
Jovanovića ni napravil posebnega vtisa, ker
ni političnega značaja, kakor bi to hoteli
demokrati. Izjava je bila podana na navad-
nem običnem zboru dijaškega kluba. V osta-
lem je izjava, izvzemši pasus o narodnem
edinstvu, samo kratek izvleček njegovega

govora v narodni skupščini. Ta izjava nima
nič skupnega s političnim položajem, ki je
neizpremenjen. O spremembi političnega
položaja se bo moglo govoriti še le po volitvi
predsednika narodne skupščine. Kar se te-
ga tiče, upajo radikalni, da se bo volitev
predsednika narodne skupščine vršila že
prihodnji petek, ker se računa, da bo deba-
ta spornih mandatov končana že jutri. V
četrtak radi praznika ne bo seje.

Glede Ljube Jovanovića se sodi, da bo
sprejel predsedniško mesto. V slučaju, da
bi tega ne storil, se imenujejo kot kandidati
dr. Peleš, Dobra Mitrović in Vujičić. Radi-
kali bi pridržali sebi prvo podpredsedniško
in prvo tajniško mesto. Drugo podpredsed-
niško mesto bi dobil Jugoslovanski ali de-
mokratski klub, po ena tajniško mesto pa
Jugoslovanski klub in klub J. M. O. Pri-
pravljeni so pustiti tudi tretje tajniško me-
sto.

Ob priliki volitve predsednika narodne
skupščine bo prišlo do širše rekonstrukcije
vlade. Imenovani bi bili novi ministri za
kmetijstvo, industrijo ter vere kot naslednik
Jovanovića. Misli se, da bi ob tej priliki
odstopili tudi nekateri starejši ministri ka-
kor Miša Trifunović, Milorad Vujičić, Laza
Marković in Trifković. Na njihovo mesto bi
prišli dr. Janić, dr. Kojić in Dobra Mitrović.
Vendar so to le kombinacije, ki so pa več
ali manj verjetne. Končno bo o tem po stari
navadi odločil g. Nikola Pašić.

Seja narodne skupščine.

BLAMIRANI DEMOKRATJE. — DEMOKRATSKI PREDLOGI PROPADLI.

Belgrad, 22. maja. (Izv.) Danes ob pol
11. dop. se je pričela seja narodne skupšči-
ne. Tajnik K o b a s i c a je prebral zapisnik
zadnje seje, ki je bil odobren. Predsednik
dr. Peleš je sporočil, da se bo o spornih
mandatih razpravljalo v celoti. Demokrat
Pečić je zahteval, naj se razpravlja o
vsakem mandatu posebej, a dr. Peleš ni pri-
stal na to.

Poročevalec večine dr. Kojić je izja-
vil, da so mandati, o katerih je razprava od-
godena, uvrščeni v posebno skupino radi-
tega, ker se o njih ni moglo razpravljati,
ker niso bila predložena pooblastila. Proti
temu so nastopili demokrati, a dr. Kojić je
odgovoril, da je tak sklep identičen s skle-
pom bivšega verifikacijskega odbora, čigar
prednik je bil demokrat Pečić in da doslej
poslovnik še ni bil izpremenjen. Nato je ve-
čina sprejela poročilo dr. Kojića, demokrati
in zemljoradniki so pa brali svoja oddvoje-
na mišljenja.

Nato je Nastas Petrović v imenu
radikalne stranke ugotovil, da sta pred
skupščino dve sporni vprašanji: Prvič vpra-
šanje mandatov HRSS in drugič vprašanje
mandatov Vukotića in Mijovića. Glede pr-
vega vprašanja naglašava, da se mandati HR
SS ne morejo vzeti v pretes, ker poslanci
niso predložili pooblastil. Mandat Vukotića

je verifikacijski odbor razveljavil, ker kot
sodnik ne bi smel kandidirati; isto velja o
mandatu Mijovića, ki je politični uradnik.
Ko se ta dva mandata razveljavita, nastane
vprašanje: kaj potem? Govornik predlaga,
naj se mandata razveljavita, na njuno mesto
pa pokličeata srezka kandidata, ki sta dobila
največ glasov.

Poročevalec dr. Kojić je ta predlog
sprejel. Nato je govoril zemljoradnik Mo-
skovljević. Ob četrti na 4. popoldne je
bila seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri
dopolodne.

Belgrad, 22. maja. (Izv.) Kakor se
vtopljenec oprime vsake bilke, tako so
tudi demokrati z veseljem sprejeli vest,
da sta večina verifikacijskega odbora in
radikalni klub sklenila, da se jim razve-
ljajavo samo kandidati, ne pa kandida-
te liste. Demokrati so izjavljali, da so
radikali spremenili taktiko in na da-
našnji seji so bili čisto mirni, da se ne
zamerijo radikalcem. To je med vsemi
poslanci napravilo veselo razpoloženje
in konstatiralo se je, da demokrati niso
tako hudobni in da bi zavoljo ljube
vlasti mirno požrli vse, kar so jim zad-
nji čas naprtili na glavo.

Demokrati širijo vesti, da to dejstvo
znači približevanje radikalov k njim. To se

od radikalov odločno dementira in s službenega mesta se izjavlja, da o kakem približevanju ni govora. Verifikacijski odbor je to sklenil, ker je v zakonu v tem oziru praznота. Zakon nikjer ne odreja, kako je postopati z razveljavljenimi mandati.

Akcija za sporazum.

Zagreb, 22. maja. (Izv.) Vaš dopisnik je zvedel, da se bo koncem tega ali začetkom prihodnjega tedna vršil v Zagrebu sestanek predstavnikov revizionističnega bloka dr. Koroška, dr. Spaha in Stjepana Radića, da zavzamejo stališče nasproti ponudbam radikalov, ki jih je prinesel dr. Peleš v Zagreb.

Zagreb, 22. maja. (Izv.) Jutri popoldne bo seja pododbora za sporazum HRSS. Na to se bodo vršile seje vsak dan, da se končno formulirajo zahteve za hrvatski del revizionističnega bloka. Te zahteve bodo samo notranja zadeva stranke in najbrž ne bodo objavljene. HRSS je naprosila vseučilišna profesorja dr. Polića in dr. Kriškovića, da prisostvujeta sejam, zato bodo imele te seje značaj ankete.

Odmev ptujskega orjunaškega napada pri vladi.

Belgrad, 22. maja. (Izv.) Radi dogodkov v Ptuj, je nemški poslanski klub poslal deputacijo k predsedniku skupščine dr. Pelešu, ki mu je izročila obširen protest. Deputacija je obiskala tudi notranjega ministra Vujičića, ki je izjavil, da je o teh dogodkih že prejel poročilo in da je brzojavil okrajnemu glavarju dr. Vodopivcu v Ptuj, naj takoj zapre voditelje Orjunev, ki so odgovorni za to dejanje, ter naj strogo zasleduje zločince, sicer bo odgovornost za to moral sam nositi.

Jugoslovanski predlog za rešitev reškega vprašanja.

Belgrad, 22. maja. Včeraj so odpotovali v Rim člani jugoslovanske paritetne komisije k nadaljevanju pogajanj zaradi Reke. Kakor se zadržuje, je jugoslovanska vlada za rešitev tega vprašanja pripravila dva predloga: prvi se približuje italijanskemu, drugi pa hoče urediti vsa vprašanja, ki tičejo Reke, temeljem 12 konvencij.

VERIFIKACIJSKI ODBOR.

Belgrad, 22. maja. (Izv.) Jutri popoldne se bo vršila seja verifikacijskega odbora, na kateri bodo razpravljali o nadaljnjih pritožbah, ki so še bile vložene.

OSTAVKE PROFESORJEV.

Belgrad, 22. maja. (Izv.) Doslej je podalo ostavko na službo 812 profesorjev. Vlada o tej zadevi še ni sklepala.

Bonar Law odstopil.

NJGOV NASLEDNIK: FINANČNI MINISTER BALDWIN.

London, 21. maja. (Izv.) Reuter poroča: Predsednik ministrskega sveta Bonar Law je podal kralju na nasvet svojih zdravnikov demisijo. Kralj je demisijo z obžalovanjem sprejel.

London, 22. maja. (Izv.) Kralj je imenoval za ministrskega predsednika namesto obolelega Bonar Lawa dosedanega finančnega ministra Baldwina.

London, 22. maja. (Izv.) Člani konservativne stranke bodo v sredo ali v četrtek volili svojega novega načelnika namesto obolela Bonar Lawa.

London, 22. maja. (Izv.) Namen na Bonar Lawu izvršene operacije je bil, bol-

niku olajšati pritisk na živce, ki so ga povzročale bolečine v grlu.

Odgovor švice Rusiji.

Bern, 22. maja. (Izv.) Švicarska vlada je odgovorila na rusko noto, naslovljeno na Švico, med drugim: Ko so švicarske oblasti zvedele, da je neka organizacija v Kantonu Waadt sklenila zahtevati od ruske delegacije, naj zapusti švicarsko ozemlje, so takoj nastopile proti tej organizaciji. Švicarska vlada odločno protestira, da bi bile stale švicarske oblasti v kakšnih odnosih z organizacijo v Waadtu. Švicarska justica bo svojo dolžnost storila.

Angleška delavska stranka ne dopušča konflikta z Rusijo.

Hamburg, 22. maja. (Izv.) Današnje prvo sejo II. socialistične internacionale je otvoril član angleške delavske stranke Henderson. Izjavil je, da angleška delavska stranka ne protestira samo na kongresu zoper nameravajo prekinjenje diplomatskih odnosov med Anglijo in sovjetsko Rusijo, ampak da bo tudi v Angliji sami delavno ljudstvo vedelo z vso odločnostjo preprečiti namero angleške buržuazije, da se Rusija vnovič blokira. Angleško delavno ljudstvo ne dopušča konflikta z delavnim ljudstvom Rusije in bo znalo to tudi uveljaviti.

Koliko je Nemčija do zdaj plačala.

Pariz, 22. maja. (Izv.) Reparacijska komisija objavlja poročilo, iz katerega je razvidno, da je Nemčija plačala do sedaj zaveznikom vojne odškodnine vsega skupaj 7940 milijonov 426 tisoč zlatih mark.

IZ PORUHRJA.

Pariz, 22. maja. (Izv.) Več tisoč ton barvil, ki so jih Francozi zaplenili v tvornici anilinskih barvil v Badenu, so pripeljali te dni v Francijo. Naslednja pošiljatev je namenjena v Belgijo.

GROF BETHLEN PRI PAPEŽU.

Rim, 22. maja. (Izv.) Grofa Bethlena je sprejel papež o binkoštih v avdijenci in ga odlikoval z velikim križem Pijevega reda. V dotičnem dekretu se veli, da se to odlikovanje ni izvršilo po doslej veljavnem običaju, ampak da naj velja kot izraz velike ljubezni svete Stolice do Ogrske.

TURKI RAZSTELILI MOST PREKO MARICE.

London, 22. maja. (Izv.) Turki so razstrelili most preko Marice, ki veže Odrin s Karadagden.

NOV UMOR V VARŠAVI.

Varšava, 22. maja. (Izv.) Podpredsednik kmetijske zveze Olewieski je bil umorjen. Povod je baje privatno maščevanje.

VELIK ZLOČIN V MEHIKI.

Mehika, 22. maja. (Izv.) Pri Laredu v Teksasu je reka Rio Grande vrgla na suho 32 mrtvecev. Sodijo, da so to bili izseljenci, ki so se hoteli vtihotati v Zedinjene države, a njihovi mehiškani vodniki so jih na meji brzkone pobili, oropali ter trupla pometali v reko.

BIVŠI PREDSEDNIK TAFT POD OBTOŽBO.

Newyork, 22. maja. (Izv.) Socijalistična stranka v Zedinjenih državah je sklenila na svojem letnem zborovanju, da se postavi bivši predsednik Zedinjenih dr-

žav, Taft, pod obtožbo, ker si je bil prilažil 10 tisoč dolarjev iz Carnegiejevega fonda, namenjenih za pokojnine vdov bivših predsednikov Clevelanda in Roosevelta.

SMRT O. COLINA.

Pariz, 22. maja. (Izv.) Z Madagaskarja poročajo: Tukaj je umrl slaven jezuit o. Colin, eden najznamenitejših meteorologov in klimatologov.

Smrdeča kaluža.

Dr. X. Y.

(Od romunskega dopisnika.)

Bukarešta, 18. maja.

Romunska država je pozorišče ogabne korupcije, gospodarske desorganizacije in političnega npravnstvenega propadanja — boljše se ne more označiti položaj dežele po pariškem miru. Središče vsega tega je dvorska kamarila, katero vodi najbogatejši romunski plemenitaš knez Barbu Stirbej, ki je tudi intimni svetovalec kraljice. Njemu stojijo na strani dvorni minister Mišu in dve dvorni dami. Ta kamarila obvladuje kralja Ferdinanda in preprečuje, da bi mogel kralj dobiti kakšnih njim ne ljubih informacij o položaju. Ta kamarila pa ne vpliva samo pogubno na tek političnih dogodkov, marveč daje tudi žalostni zglede npravnstvene propalosti, vsled česar ni čudno, da so mase revolucionarno razpoložene. Knez Stirbej pa je tako obsovan, da je množica napadla njegovo orientalsko razkošno palačo in njen foyer demolirala, dokler ni prišlo vojaštvo, ki je oddalo v množico salvo ter jo z bajoneti razgalo.

Neresnično je namreč, da ne bi bilo pri zadnjih nemirih v Romuniji nastopilo vojaštvo z ostrimi salvami, kakor je to razglasila vlada, ki sploh odpira pisma in ne pušča nobenih poročil o notranjem položaju v inozemstvo, katero je primorano črpati vse svoje znanje o deželi iz kalnih virov Bratjanove vlade. Bratjanu, eksponent dvorske kamarile veleposestva in povojnega bogatstva, se opira izključno le na armado, boljše rečeno na častniški kor, ki ga sijajno plačuje, medtem ko pusti uradništvo stradati, je aretiraj njihov štrajkovni odbor in »rebele« brez vsake odškodnine odustil iz službe.

Jedro ustavnega boja v Romuniji je gospodarskega značaja. Bratjanu je namreč forsiral svojo centralistično ustavo zato, ker zagotavlja gospodarsko premoč njegove klike, ki izsesuje tako kraljevino kakor po vojni pridobljene nove dežele. Tukaj se namreč izvaja ustavnim potom »agrarna reforma«, katera pomeni goli rop in omogočuje, da se Madjarom in Nemcem pripadajoča zemlja spravi v roke pristašem režima. Osiromašenje neromunskih državljanov pa ne pomeni ozdravljenja romunskega gospodarstva, ampak zgolj obogatitve tistih pijavk, ki že stoletja tlačijo romunsko ljudstvo samo.

Kako je državno gospodarstvo Romunije zavoženo, pa dokazuje jasno proračun za 1923. Deli se v redni in izredni; izredni krediti pa so brez pokritja. Da je proračun vsled tega faktično deficiten, ne taji noben nepristranski gospodarski strokovnjak. To tembolj, ker se med izdatki ne nahajajo amortizacijske postavke za dolg Romunije v inozemstvu. Iz proračuna je jasno razvidno, da država ne misli plačevati svojih dolgov in poravnati zakladnih nakazil. Po naravi silno bogata dežela je blizu bankrotac in se le umetno drži vsled podpore Francije.

Ta desorganizacija je seveda jako pravnomo tlo za širjenje boljševizma zlasti v Besarabiji in Dobrudži. Kar se tiče opozicije, sestoji iz sedmograške narodne stran-

ke, konservativne ljudske stranke generala Avaresca in kmetske stranke, to je iz njenega desnega (zaranističnega) krila, in bo v predstoječem zasedanju svoj boj proti vladi z vso srditostjo nadaljevala. Levo krilo kmetske stranke pod vodstvom dr. Lupa pa je očito revolucionarno ter proglasa, da spričo neizmerne politične in npravnstvene korupcije ni drugega izhoda iz položaja nego revolucija.

Kljub temu položaj za revolucijo še ni zrelo. Opozicija namreč ni medseboj edina, ker se v njej križajo konservativne, nacionalistične in avtonomistične tendence s skrajnimi socialističnimi in kmetsko-diktatorskimi. Vendar se vlada vara, če misli, da ji je zagotovljeno vsled tega dolgo življenje. Romunija predstavlja danes kalužo nad katero se zbira čezdalje bolj temni oblaki, dokler se ne rodi vihar, ki bo razgal smrdljive klice in ustvaril resnično novo na kmetski samoupravi slonečo Romunijo.

Italijanski parlament.

VOLIVNA REFORMA.

Rim, 22. maja. V sobotni seji poslanske zbornice je ministrski predsednik Mussolini odgovarjal na neko interpelacijo zaradi italijanskih propagandnih ustanov v Albaniji. Izjavil je, da sta od začetka vojne do danes ostali zaprti italijanski šoli v Skadru in Draču, ker se ni oglasil zanje noben učenec. Šola v Valoni se je letos znova odprla; šteje 20 učencev in stane Italijo 260.000 lir letno. Zdravniški ambulatoriji v Skadru, Valoni in Draču stanejo mesečno 14.500 lir. Domače prebivalstvo jih smatra kot italijanske propagandistične ustanove in jih sovraži. Zato bo vlada ambulatorij v Valoni odpravila, onega v Skadru pa izročila italijanskim misijonarjem. Draški ambulatorij dosega izvrstne uspehe in o njem vlada doslej še ni sklepala.

Kakor se čuje v političnih krogih, se je vlada sedaj končno odločila za volivno reformo, in sicer za naslednji načrt: Poslanci se bodo volili skupno v enem samem volivnem kolegiju za celo državo. Vsaka stranka, ki se hoče vdeležiti volitev, mora predložiti kandidatno listo za celo Italijo. Lista, za katero je oddanih največ glasov, dobi tri četrtine ali 2 tretjini (ta podrobnost še ni določena) mandatov, ostali mandati se po proporeu razdele med druge stranke. Načrt za volivno reformo predloži vlada že v tekočem zasedanju in po mnenju mnogih se takoj nato razpišejo volitve. Kar tiče popularov, naglašajo fašistični krogi, da se gornjemu načrtu volivne reforme ne bodo upirali, ker jim zagotavlja najmanj 70 mandatov. (Sedaj šteje poplarska stranka 106 poslancev.)

Franjo Suklje:

Lokalne železnice pri nas in na češkem.

Splošno je znano, da gre lokalnim železnicam važna vloga v železniški sistemi. Glavne železnice, katere vežejo oddaljene večje kraje po najkrajši poti, same zase zdavna ne bi zadostovale. Potrebujejo manjše železnice, katere služijo kot žile do vodnice, poiščejo vse količjak pomembnejše kraje ter s tem načinom alimentujejo glavno progo. Poleg glavnih železnic treba tedaj razvito dobro premišljeno omrežje lokalnih železnic.

Tu pa tam se pripeti, da se spremeni lokalna železnica vsled spremenjenih gospodarsko političnih razmer mahoma v glavno progo. Vzemimo n. pr. naše Dolenjske železnice! Proga Ljubljana-Novo mesto

Faust starega veka.

Rusko spisal N. P. Aksakov. — Poslovenil Valentinovič. (Dalje.)

Paladij pa je še hodil po svoji delavnici.

Ona bo moja in mora biti moja! je večkrat srastno ponavljal. — Jaz je ne odstopim temu vrtoglavu, kateremu se jo tako bedasto prikovalo z vso silo svojih čarov. K takemu brezumju me vodiš ti, velika modrost moja.

Paladij je vedel, da se, dokler živi Valerij Pontijan, čari, ki so ga sedaj vezali s Pudentilo, ne morejo uničiti z nikako silo, ker tudi čarodejnik sam ni v stanu tega storiti.

To bi ga v nobenem drugem slučaju ne bilo motilo, a sedaj so mu gnev in novo v njem probujeno čuvstvo tako mučili glavo, da ni mogel mirno misliti. Paladij je tudi vedel, da njegovi čari še niso učinkovali, ko je Pudentila molila in ji je sram rdečela lice in da je kal njene ljubezni do Pontijana vže preje poganjala v njenem srcu, vzlic kolebanju, ki je je kazala po prvi molitvi ... A vedel je tudi, da je on sedaj zarotil to kal k čvrstemu in popolnemu razvitju.

Dolgo je še hodil razburjen in razjarjen v svoji dvorani sem in tje. Končno se je ustavil pred zrcalom, ki je še stalo na svojem prejšnjem mestu.

Jaz hočem sam živeti in ne biti več mogočno orodje in rob drugih, je izpregovoril težko sopeč.

Zopet je prižgal lestenca in svetilko in znova je začel trositi čarodejne praške v plamen. Prenešeni po valovih magičnega etra so prehajali delci Pudentilnega telesa v čarodejnikove oči in so se zmešali z njegovo krvjo ... Sedaj ni potreboval več ne tuje pomoči, ne tuje krvi ... Znova so zaigrale na zrcalu mavrične barve, znova se je pozalaval Pudentilina podoba v vsej čistosti in popolnosti.

Devojka je ležala sedaj na postelji, imela je oči zaprte; spala je. Njeno lice je kazalo nekaljen pokoj. Medli svit, povzročen po magovem čaru, je nežno obseval čudovito krasoto njenga obraza.

Dolgo je stal Paladij kakor zamaknjen pred to dražestno podobo. Zdelo se je, da je pred čarodejnikom ležeča devojka sedaj nad njim izvršila mogočno čarodejstvo, da je prenesla nanj svojo čistoto in svoj pokoj. Nova, nepoznana čuvstva so se probujala v njegovih prsih, od njegove prejšnje razburjenosti ni bilo več sledu. Blažen mir je zavladal v njegovi duši.

Nakrat se pojavi na licu spavajoče devojke sladek, radosten nasmeh.

Sanja se ji o njem, zašepeta Paladij, čuteč, kako se umolkla burja znova dviga v njegovih prsih.

Sladek nasmeh na zardelem deviškem licu se je ponovil.

O Valeriju Pontijanu se ji sanja, vzklikne Paladij z od gneva skaženim obrazom. Prokletstvo! Moji čari začenjajo učinkovati. — On mora poginiti! Ona bo moja!

In začel je zopet razburjen hoditi po dvorani sem in tje. Šele pozno po noči je legel na svoje ležišče.

On mora poginiti! je še enkrat zašepetal, predno je zaspal.

III.

Ves prihodnji dan je Paladij prebil na ulicah med veselo množico. Doma mu niti za trenotek ni bilo mogoče zbrati svojih misli ali najti pokoja. Burja prejšnjega dne je bučala še v njegovih prsih.

Opraviti pa je imel mnogo. Neobhodno je bilo treba ukreniti takoj vse, da spravi Valerija Pontijana iz sveta, potem pa je moral rešiti devojko čara, ki je ležal na njej in prikleniti jo k sebi z novim čarom.

Vrnivši ze zvečer domov, je Paladij pozno v noč stal pred žarečim domačim oltarjem, polagal nanj zelišča za zelišči, sipal nanj prašek za praškom in šepetal rotitev za rotitvijo. Pošiljal je Pontijanu čarovni sen. Ta sen je predpisoval srečnemu mladenci, da mora takoj odpotovati v Kapuo in tam darovati na oltariu polrazrušenega malaza svetišča.

Ta sen je imel svoj učinek. Rano zjutraj se je javil pri Paladiju Valerijev rob, da povpraša, ali mora njegov gospod v dosego izvestnih svrh podvreči se predpisom imetnega sna.

Da! in brez vsacega odloga, je odgovoril Paladij.

Ladja je že najeta in za odpotovanje je že vse pripravljeno, je rekel rob, v eni uri se bo moj gospod že odpravil na pot; za morskovo vožnjo je veter ugoden.

Hudoben nasmeh je zaigral na Paladijevem licu.

Nekoliko ur pozneje je bil mag zopet pri delu v svoji delavnici. Očividno ga je zanimalo ravno nekaj strašnega. Njegov obraz je bil še bolj bled, kot navadno, njegove oči so se svetile v živem plamenu. Srebrno zrcalo je bilo popolnoma zakrito po belem dimu, ki se je dvigal z oltarja pri zrcalu.

Nakrat se je dim na čarovnikovo znamenje razdelil, površje zrcala je postalo čisto in pokazala se je na njem mirna morska gladina, na koji je plavala mala ladja. Čarovnik je spoznal to ladjo, spoznal je tudi ljudi, ki so stali na njej, po njihovih malih slikah v zrcalu. Zlobna radost je zaigrala v njegovih očeh ... to je bila ladja, na koji se je vsled njegovega vplivanja peljal Valerij Pontijan v Kapuo. Čarovnik je natančno spoznal lepo postavo mladega patricija, stoječega na sprednjem delu ladje.

(Dalje.)

je bila sicer takoj od svojega početka zgrajena kot glavna železnica druge vrste, ali dokler ni bila podaljšana do Karlovca, obratovala se je kot lokalna železnica. Po prevratu pa, ko je Belgrad postal politično središče novo ustanovljene naše države, postala je brezdvomno ena najvažnejših glavnih prog v Kraljevini SHS. In prog Grosuplje—Kočevje, po svoji zasnovi lokalna železnica, postane v tem trenutku, ko se zveže z reško prog, tudi zelo znamenita glavna železnica, vsled česar bo le treba nekaterih manjših sprememb na njeni začetni črti.

Povdarjal sem važnost lokalnih železnic vobče. Nastane tedaj vprašanje, koliko oskrbe in obzira privošči naša država oz. kompetentno prometno ministrstvo omrežju lokalnih železnic? Žalibog se v tem pogledu nikakor ne moremo pohvaliti. Ogromno večino teh železnic obratuje država. Skoraj bi rekel, da se živ krst zanje ne briga. Niti finančna služba ni urejena. Kolikor je meni znano, izplačujejo edino Dolenjske železnice kupone svojih prioriteten obveznic ter skrb za redno njih amortizovanje. Lokalna železnica Ljubljana—Vrhnika, ki tudi izvršuje svoje obveznosti napram upnikom, namreč ni obratovanje po državi, temveč po Južni železnici. Pri vseh drugih železnicah, celo v slučaju, če so iste dejansko jako aktivne, stradajo potrpežljivi upniki ter zastoj čakajo na obresti svojih posojil. Jasno je, da tako postopanje ne more dvigniti državnega kredita v merodajnih finančnih krogih.

Kako pa postopajo drugod, n. pr. v Češkoslovaški državi, ki je danes gotovo najbolj urejena država v celi Srednji in Vzhodni Evropi? Prav te dni sem se mudil po poslih v Pragi ter sem porabil ugodno priliko, da sem stopil v ondoto železniško ministrstvo, ter si izprosil vpogled v razmere in organizacijo češkoslovaških lokalnih železnic. Hvaležno moram priznati, da so ni gospodje bili takoj na razpolago. Gospod sekijski načelnik Soukup in vodilna gospoda z departementa lokalnih železnic so mi drage volje dali vse potrebne informacije. Iz teh sem razvidel, da ima češko železniško ministrstvo v svojem obratu nič manj kakor 136 lokalnih prog. Le-te se dajo razdeliti na štiri razrede:

- One, pri katerih država garantuje za prioriteten službo,
- one, pri katerih je prioriteten kapital garantiran po deželi,
- one, na prvi ogradnem ozemlju, ki so dosihmal bile financirane po sistemu mazarkega ministra Baroša in
- one, ki so dosihmal izhajale brez take garancije ali posebne podpore.

Pri lokalnih železnicah pod a) in b) se tedaj postopa po istem načinu. Država garantuje prioriteten kapital sedaj tudi pri tistih progah, pri katerih je prej garant bila dežela. In tu naglašamo: ta garancija ne obstoja zgolj na papirju, kakor žalibog dosihmal pri nas, temveč garantovani zneski se tudi dejansko izplačujejo od države. Celo finančno službo pa oskrbuje začasno še deželni odbor kraljevine Češke, tako da dotične akcijske družbe, oz. njih upravni sveti sploh ne potrebujejo upravnega aparata. Ta ureditev je seveda zgolj provizorna, kajli deželni odbori, ostalina iz bivše avstrijske države, se bodo v doglednem času morali umakniti avtonomnim oblastim, zasnovanim na podlagi razdelitve na županije.

Še eno! Danes so vse te železnice obutno pasivne. Obratni deficit zalaga zanje predujemomo država. Za ta svoja posojila pa si je izgovorila, da morajo one železnice, pri katerih so upravní sveti imeli pravico sodelovanja pri sestavi železniških tarifov, odslej se do cela odpovedati tej pravici, tako da ima država danes tudi na teh progah neomejeno tarifarno oblast.

Pri kategoriji c), tedaj pri prej ogrskih vicinalkah, uvedla je Baroševa železniška politika svoje dane načelo, da se kosmati dohodki po enakih delih razdele med akcijsko družbo in obratujočo železniško upravo. Isto razmerje najdemo tudi v naši Jugoslaviji pri vseh vicinalnih železnicah na Hrvatskem, v Slavoniji, Vojvodini in Baranji. Naravno, da je država pri taki razdelitvi silno doplačevala, dočim so dotične vicinalke jako dobro izhajale. Baš tako naravno pa je, da so štedljivi Čehi že spremenili ta ustroj ter obratujejo sedaj lokalne železnice na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji zgolj proti povrnitvi lastnih stroškov. Ako v to svrha železniški prihodi ne zadoščajo, posoja zopet država ter krije predujemoma dotične obratne primanjkljaje.

Približno enako se postopa tudi pri čeških lok. žel. spodaj obeh pod d).

Tudi na Češkem se kaže neljuba pri-kazen, da so lokalne železnice s prav malimi izjemami več ali manj pasivne. Kakor pri nas, požira ves čisti dobiček preobilica oboja in izredna draginja materiala. Radi tega namerava češko železniško ministrstvo prav izdatno zmanjšati število nameščenecv ter resno premišljuje temeljito preobnovo celoga obrata. Značilne so bile besede g. sekijskega načelnika: »Težimo po tem, da svoje železnice uredimo po ameriškem načinu.« Po mojem mnenju edi-

no prava pot! Železnica ni nič drugega kakor veliko spedijsko podjetje ter se mora voditi po trgovskih načelih, a ne po birokratskih oblikah, prirojenih po stari dunajski ali budimpeštanski šabloni. Zelo bi želel, da enkrat začujem podobno govorico iz ust kakega merodajnega gospoda iz našega prometnega ministrstva.

Politične vesti.

+ Izmišljena vest »Jutarnjega lista«. Zagrebški »Jutarnji list« je poročal, da je g. Svetozar Pribičević stavil po dr. Žerjavu dr. Korošcu ponudbe za pogajanja z demokrati. Ta vest je popolnoma izmišljena in brez vsake realne podlage istotako kakor vest, da je dr. Korošec pristal na kake nove davke. Napet politični položaj pospešuje bujno domišljijo, ki tembolj raste čim manj je kdo informiran, kar se dan za dnem predvsem more konstatirati pri demokratskem tisku.

+ Način »Jutrove« borbe proti SLS se v ničemer ne razlikuje od onih zloglasnih nepoštenih metod, katerih se je posluževalo svojčas narodno naprednjakarstvo. Laži in obrekuj, si misli demokrat, nekaj bo že ostalo! Ker »Jutro« dobro ve, da je boj za samoupravo Slovenije zahteva celokupnega naroda, izvzemlje orjuncu, se licemerno dela, kakor da je tudi njemu na avtonomiji ter skuša javnosti natveziti, da so poslanci SLS zahtevali po avtonomiji »pustili pasti v vodo« za ceno raznih »malenkostnih koncesij«, kakor so zadeve ljubljanske mestne občine in podobne vsakodnevne potrebe slovenskih volivcev. Demokrati namreč napolnujejo, da je SLS »vladna režimska stranka«, katera se je »radikalom za par drobtin prodala.« Demokrati pač ves svet sodijo po sebi in si nalogo politične stranke sploh ne morejo drugače predstavljati, kakor da se prodaja onim, ki imajo oblast v roki, kakor se jim je demokratska stranka res prodajala in bi se jim še prodajala, ako bi bila ostala pri vladnem koritu. SLS je stranka trdnih in neomajnih kulturnih, političnih in gospodarskih načel ter presoja vsako vladno in vsako drugo stranko le po tem, ali in koliko kaj stori za splošni blagor. Tudi sedanjo radikalno vladno presojo zgolj po tem, ali in koliko utegne koristiti državi, kar je v prvi vrsti odvisno od tega, da vlada uvede pravičnejši režim ter odpravi dosedanje korupcije, kar je nujni predpogoj za trajni sporazum med narodi te države. Zato SLS, dasi je v odločni opoziciji, nima pametnega razloga, da pomaga to vladno na ljubno velesrbskemu centralističnemu konceptu Svetozarja Pribičevića strmoglaviti, dokler je kaj izgleda, da radikalna vlada izgleda pota k sporazumu in pristopi k njegovemu oživotvorenju. Saj SLS ni padla na glavo, da bi pomagala do vlade demokratom, ki so strupeni sovražniki sporazuma in težijo za diktaturo vojaške sablje v prid svojim protiljudskim načrtom. Če bi pa radikalna vlada pokazala, da sporazuma resno ne misli in da rešitev tega vprašanja samo umetno zavlačuje, da bi ostala na oblasti, potem naj »Jutro« ne bo kar nič v skrbeh za nadaljnjo bojno taktiko SLS, ki ni iz takega lesa kakor demokratska, katera zavoljo raznih mastnih drobtin svojim korifejam prodaja slovensko ljudstvo, kadar je ona na vlasti. Kar pa se tiče potreb ljubljanske mestne občine in drugih občin na deželi ter podrobnih želja slovenskih volivcev, se bo SLS vedno prizadevala, da se jim ugodí, ker SLS ne stoji na stališču, da vlada izkazuje Slovincem kakšno milost, ako jih izpolni, ampak stori samo svojo sveto dolžnost! Zato mi ne smatramo za nobeno koncesijo, če ta ali oni minister pristane na zahteve slovenskih mest in vasi, kakor to očividno dela »Jutro«, ki si predstavlja Slovenijo kot nekak pašluk, nad katerim belgrajska vlada vihti v eni roki korobač, v drugi pa drži bombonček. In ker mi stojimo na stališču, da naš narod niti išče niti potrebuje koncesij, ampak svojo pravico, zato tudi avtonomije ne »prodajamo«, kakor demokrati prodajajo svoja načela za razne bančne koncesije, izvozne in liferacije. To si gospodje demokrati, enkrat za vselej zapišite za ušesa!

Štajerske novice.

š Orjunki izgred v Ptuj. O binkoštnih praznikih je neko nemško društvo v Ptuj priredilo veselico. Iz Celja in Maribora se je pripeljalo v Ptuj do sto Orjunšev, kateri so zahtevali, da morajo Nemci prenehati z veselico. Vladni svetnik, na katerega so se Orjunci obrnili, je razpolagal s policijo in 15 orožniki toda ugodil je Orjuncem, ki so zatrjevali, da ne bodo Nemcem nič storili. Ob enajstih zvečer so Nemci zapustili veselično dvorano, a Orjunci so jih med potjo na kolodvor napadli in je bil zadet s kamnom v glavo nemški državni poslanec Schauer iz Celja, kateri se je težko ranjen zgrudil na tla. Tudi na ptujškem kolodvoru je bilo med Nemci in Orjunšami več spopadov.

š Zdravniško društvo v Mariboru je na svoji seji dne 11. maja t. l. soglasno sklenilo sledeče: 1. Zdravniško društvo v Mariboru, se glede zdravniških preiskav za zavarovanje pridružuje sklopu Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani in opozarja, da bo proti vsakemu zdravniku — organiziranemu in neorganiziranemu — ki bi kršil zdravniško solidarnost, uporabilo vsa dopustna sredstva. Radi tega pozivlja mnova vse zdravnike, da vsako preiskavo brezpo-gojno odklanjajo, dokler ni spor rešen. 2. Okrožni zdravniki oklanjajo kot člani zdravniške organizacije od vlade ukazano oepjenje koz če se jim takoj ne izplača že dolgo zaostala mesečna plača. Če se tej njihovi upravičeni želji takoj ne ugodí, nastavi-jo okrožni zdravniki vso z njihovo službo združeno poslovanje. 3. Vsa akademska društva oziroma organizacije medicincev v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu se opozore, da bi vsak medicinec, ki bi se odzval vabilu Zdravstvenega odseka za Slovenijo v Ljubljani, da gre čepit, kršil stanovsko solidarnost zdravnikov in da bodo zdravniška društva nastopila proti vsakemu promoviranemu in nepromoviranemu kršilec.

š Samoumr v Trbovljah. V Trbovljah se je ustrelil neki rudar in se nevarno ranil. Med železniškim transportom v Ljubljano je samomorilec umrl.

Ob 25 letnici ustoličenja.

Včeraj, 22. maja, se je ljubljanska duhovščina poklonila svojemu nadpastirju premil. g. dr. Antonu Bonav. Jegliču, ki je bil prav ta dan pred 25. leti ustoličen kot ljubljanski knezoškof. Stolni prošt in generalni vikarij Andrej Kalan je škofovskemu jubilaru v imenu celokupne duhovščine govoril gorke, iskrene besede zaslužene priznanja. »Prihajamo« — je rekel — »kakor ljubeči otroci k svojemu očetu, kakor vdani sinovi k svojemu nadpastirju,« da se radujemo ob 25 letnem jubileju bogato blagoslovljenega ožofovanja. G. govornik se je najprej spominjal 16 letnega delovanja v Sarajevu, kjer se je takratni kanonik dr. Jeglič z mladeniškim ognjem kot katehet, generalni vikarij in kot vzgojni pisatelj vsestransko žrtvoval za ondoto katoličane. Zatem je omenjal, kako mu je še živo v spominu prvi nagovor g. knezoškofa, ki ga je imel ob ustoličenju v ljubljanski stolnici, v katerem je povdarjal, da si je za vzor svojemu delovanju v škofovskem poklicu izbral božjega Učenika in njegovo prijateljsko razmerje do apostolov. V kratkih potezah je nato g. prošt orisal trudapolno naprovanje g. jubilara, ki je bil vsekdar p-o-s-e-b-l-j-e-n v z-o-r-v-s-e-m duhovnikom v gorečnosti za proslavo božjo in v skrbi za blagor vernikov. Njegovo življenje je o d r t a knjiga, polno zaslug in dobrotvornosti duhovne in telesne. V nedeljo, ko bodo zvonovi po vsi škofiji oznanjali in poveljevali vredno svečanost 25 letnega jubileja, se bodo duhovniki pri sv. mašah, verniki pa v svojih molitvah hvaležno spominjali svojega ljubljenskega nadpastirja ter prosili Boga, naj še vnaprej blagoslovlja trud in prizadevanje častiljivega jubilara.

G. knezoškof se je ginjen zahvaljeval za iskrene besede in častitke poudarjajoč, da je prišel na to odgovorno mesto brez svojega vplivanja in da se je v svojem nelahkem poklicu ravnal predvsem po geslu: »Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji!« Trudil se je tudi, da bi se ukoreninilo med verniki češčenje božjega Srca Jezusovega; spoznal je in se prepričal, da trud ni bil zastoj. V zadregah in težavah se je vsekdar, kakor si je bil namenil ob nastopu škofovanja, v zaupni molitvi obračal k Bogu za pomoč. »Marsikaj sem mogel doseči z božjo pomočjo v prid vernikov« — je skromno pripomnil g. jubilar, — »a škofu pomagajo duhovniki.« Tudi njim gre zahvala in priznanje, ki so se vzajemno s škofom trudili za utrjevanje kraljestva Kristusovega med nami. V nedeljo bo zahvalni dan presveti Trojici za vse obilne milosti, naklonjene v tej dobi.

Dnevne novice.

— Upr. zoritev Calderonovi »Skrivnosti sv. maše« v proslavo jubileja našega knezoškofa. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov vabi k proslavi 25- in 50 letnega jubileja velikega jugoslovanskega vladike dr. Ant. Bonaventure Jegliča, ki se bo vršila v nedeljo, dne 27. maja 1923 ob 5. popoldne v Dramskem gledališču. Spored: 1. St. Premrl: Pozdrav vladiki. Meš. zbor z orkestrom. 2. M. Elizabeta: Ob jubileju. Deklamacija. 3. »Skrivnosti sv. maše. Po Calderonu de la Barca priredila M. Elizabeta. Nastopi med drugimi zbor angelov, ki proizvaja dr. Kimovčev »Staroslovensko mašo« za mešani zbor in orkester, in St. Premrl: Jezus premagave grobač za mešani zbor in orkester. — Sodeluje orkester Dravske divizije. Vstopnina navadna operna. Predprodaja vstopnic od četrtka naprej pri gledališki balgajni. — Radi slavnostne prilike in ker ima svetovnoznana spevoigra »Skrivnosti sv. maše« enako privlačno silo, kot n. pr. »Pasijon«, je pričakovati, da bodo vstopnice kmalu razprodane. Zato priporočamo, da si vsakdo oskrbi vstopnico ta-

koj jutri. Gostje z dežele naj blagovolé po dopisnici sporočiti, koliko vstopnic naj se jim rezervira. Dopise naj naslove na gledališko blagajno ali pa na Rokodelsko društvo, Komenskega ulica št. 12.

— Slika g. škola dr. A. B. Jegliča. Vse župne urade, izobr. društva ter njih odseke, Mar. družbe itd. opozarjamo, da smo ob priliki 25 letnice škofovanja presvetl. g. dr. A. B. Jegliča založili njegovo sliko v obliki razglednice. Prodaja se po 1 dinar, na debelo 20 odstot. popusta. Naroča se pri tajništvu »Slov. Stražec« v Ljubljani, Ljudski dom II.

— Češkoslovaški gostje v Sloveniji. V soboto so se, kakor smo že poročali, pripeljali v Ljubljano češkoslovaški gostje iz Bratislave pod vodstvom mestnega župana dr. Okaniha. Ob desetih dopoldne so se gostje zbrali pred Prešernovim spomenikom, kjer je imel dr. Okanih lep govor in je položil ob vnožju krasen venec. Ob eni popoldne je bil slavnosten obed, zvečer pa predstava v operi. V nedeljo jutraj so se gostje odpeljali na Bled, kjer so se mudili cel dan in obiskali tudi Vintgar. Zvečer so se vrnili v Ljubljano, odkoder so se v pondeljek preko Maribora, kjer se jim Mariborčani pripravili lep sprejem, odpotovali v Bratislavo.

— Osemdesetletnico rojstva obhaja v nedeljo dne 27. maja 1923 g. Janko Škrbinc, nadučitelj v p. v Višnji gori. Na predvečer mu priredi požarna bramba višnjegorska podoknico z godbo, petjem, umetnim ognjem in topiči. V nedeljo bo v župni cerkvi ob desetih tiha sv. maša, popoldne ob dveh pa v mestni cerkvi sv. Ane šmarnice in litanije, odkoder se poda slovesni sprevod v šolo, kjer se jubilaru pokloni deputacija, med drugimi deputacija sedmih občinskih odborov, kateri mu poklonijo diklomo častnega meščanstva, oziroma občanstva. Potem je sestanek vseh njegovih bivših učencev in drugih gostov v gostilni pri Kraljici. Bivši učenci, gg. učitelji in učiteljice se vabijo na to redko slavlje. Tukaj deluje že 46 let. — Za pripravljalni odbor: Erjavec, župan.

— Kongres Jugoslov. novinarskega združenja se vrši letos v prvi polovici avgusta v Ljubljani.

— Smrtina kosa. Dne 20. t. m. je umrl v Škrbini na Goriškem bivši kurat vojne mornarice g. Anton Pipan. N. v m. p.l

— Ni kredita. Policija je dobivala za nadurno službo 1 krono za uro, za nočno službo menda 8 K. »Malenkost! Ustavljene pa so ji bile še te kronce, ker ni — kredita. Lepo je moralo biti gospodarstvo demokratsko-radikalne koalicije, da so vse blagajne izpraznili, da za nobeno rujno početlo ni kredita, niti za čuvaje javne varnosti. Če kredita ne bo, bo pač zmanjkalo tudi policije, potem bodo pa lahko centralisti prevzeli varnostno službo za »božji lone«.

— Za občni zbor društva konceptnihi uradnikov pol. uprave, ki se vrši v soboto, dne 26. maja 1923 ob pol 16. uri v knjižnični dvorani pokrajinske uprave, vlada med članí sicer že dosedaj veliko zanimanje. Ker se bo na tem obnem zboru obravnavalo zelo važno vprašanje, je udeležba za vse člane moralna dolžnost. — Odbor.

— Motnik. Poročali smo že, da prireditelno društvo v Motniku ob priliki 500 letnice trga veliko slavnost dne 10. junija. Zaradi težkoč pa smo primorani slavnost preložiti na 17. junija.

— Tridesetletnica mature. Abiturijenti leta 1893. ljubljanske in novomeške gimnazije praznujejo tridesetletnico mature začetkom septembra. Vabimo vse tovariše, da sporoče svoj naslov tov. Francu Semrovu, kontrolorju direkcije pošte v Ljubljani.

— Rob. Tukajšnje Kat. slov. izobraževalno društvo ponovi igro »Dekle z biserie« v nedeljo, dne 27. maja ob treh popoldne v dvorani kmet. društva v Vel. Laščah.

— Boj med železniško policijo in tatovi v Zalogu. Na binkoštno nedeljo ponoči je prišla železniška policija na tovornem kolodvoru v Zalogu dva tatova, ki sta nesla ukraden 150 kg težak zaboj. Med aretacijo je pa ustrelil tretji tat in zadel stražnika železniške policije Mezeta v spodnji život. V zmešnjavi, ki je na to nastala, so tatovi pobegnili. Mezeta so težko poškodovanega pripeljali v bolnico.

— Neverjetno, ampak resnično! V Dobropoljah na kolodvoru, gostilna Kavčič, prodaja nek prekupčevalec prečišče od lanske jeseni, tedaj stare 6 do 8 mesecev po 8000 do 12.000 kron. Kje je on te prašiče nakupil in po kateri ceni? Bilo bi potreba, da se oblasti tukaj zanimajo, ker je skoraj neverjetno, da ne bi imel prekupčevalec več kakor 25 odstotkov dobička. Kdo torej povzroča dravno vedno višje cene živilom in kdo ima ves zaslužek državnega nameščenca v žepu, bo lahko uganiti! Ko bi javni nameščenec vsak tak njim znani slučaj nepričakovanega poviška cen brez ozira takoj oblastem naznanil, bi se gotovo ta kuga na tak povisek ne spravila.

— O natečaju za črteže inčial za Grafično revijo. Dne 10. maja t. l. se je sestal v prostorih Saveza grafiških radnika Jugoslavije v Zagrebu ocenjevalni odbor, sestojec iz četvorice članov Udruženja likovnih umetnikov in trojice članov Naobrazbenega odbora Sav. grafi. rad. Po natan-

Enem in vestnem pregledu pripisanih del je očebojalni odbor podal svoje mnenje in izjavil, da se od 32 natečajnih del ne more nobena nagraditi iz razloga, ker nekatere ne odgovarjajo tipu črk v Grafični reviji, a tudi narodna ornametika ni na tisti višini v grafičnem pogledu, da bi odgovarjala, dasti so natečajniki v marsičem zadovoljili. Vseled tega se razpiše nov natečaj, o katerem se svojedobno potrebno objavi. Dela prvega natečaja pridrži Naobrazbeni odbor SGR v shrambi do konca drugega natečaja.

— Prošnje za vsprejem v državno blaginjsko-davčno šolo v Novem Sadu. V Novem Sadu se je ustanovila državna blaginjsko-poremiška šola, v svrhu ponka v blaginjsko-davčni stroki, v katero se sprejemajo moški (v slučaju pomanjkanja tudi ženski) kandidati, ki so izvršili najmanjši šest razredov srednje šole (gimnazije ali realke). Prošnje je vložiti do 10. julija. Reflektanti naj se osebno zglase v predsedstvu pisarni finančne delegacije, kjer dobe pooblaščen pojasnila. Važno je, da siromašni kandidati dobe iz državne blaginjske podpore v znesku 800 dinarjev, ki se bo pa morala vrniti v osemih letih in sicer od dneva, ko stopi v državno službo.

— 30 letni jubilej krone. Meseca maja 1893. leta je dunajski uradni list objavil nakone, s katerimi se je prejšnja avstro-ogrška goldinarica veljava nadomestila s kronske veljavo. Najmanjša denarna enotica je bil vinar, ki se je tedaj dobilo zanj, kakor je izračunal neki dunajski trgovec: 6 zrn črnega popra, 13 komadov dišavnih klinčkov, 3 kose cimelove skrje, 28 komadov žigle, osminko litra kisa, 1 do 2 kocki sladkorja, 30 gramov soli, 1 šivanko, 3 bučke, 1 gumb za srajce. Tudi na sadnem in zelenjadnem trgu se je dobilo za 1 vinar več, nego danes za krono.

— »Frankfurter Zeitung« v Stinnesovih rokah? Nemški listi poročajo, da je »Frankfurter Zeitung« potom nakupa presla v Stinnesove roke. Vest pa še ni potrjena.

— Ravnateljstvo Državnega zdravilišča v Rogaski Slatini nas naproša, da objavimo sledeče pojasnilo: Z ozirom na vprašanja, katera prihajajo na nas glede sanatorija inseriranega po časopisih od g. dr. Pečnika, izjavljamo, da ta nameravani sanatorij, ki danes še sploh ne obstoji, z državnim zdraviliščem nima nobene zveze. 3066

— Korupcija v Avstriji. Graška »Tagespost« dne 19. t. m. na uvodnem mestu opozarja na korupcijo, ki se je razpasla v političnih krogih. Pravi, da je v rdečo-belo-rdeči republiki postalo malone pravilo, da se politiki večstransko preskrbe in izvršujejo po tri ali štiri dobičkanosne mandate. Strankarski voditelji sprejemajo brez pomisleka razne posle in imajo svoje roke povsod zraven, da jih morejo potem kolikor mogoče napolniti vtakniti v svoj lastni žep. Zelo potrebno in koristno bi bilo, zaključuje list, ako bi se v Avstriji sklenil zakon, ki bi prepovedal, da bi se javne službe kopičile v rokah posameznikov.

— VI. avstrijski protialkoholni kongres. 19. t. m. je začel na Dunaju zborovati VI. avstrijski protialkoholni kongres. Na otvoritveni seji sta bila navzoča zvezni predsednik dr. Hainisch in podpredsednik dr. Frank. Dr. Hainisch je v svojem govoru omeljal, da je sam že mnogo let abstinent in da temu dejstvu v veliki meri zahvaljuje svoje zdravje.

— Neznano kam je pobegnil 17letni krojaški vajenec Viktor Twrdy iz Novega mesta.

— Vlomi in tatvine. Vlomljeno je bilo v grobljano konsumnega društva pri Sv. Ani. Tatovi so odnesli raznega manufakturnega in špecijalskega blaga v vrednosti 10.000 kron. — Ireni Schafotsh je bilo med vožnjo II. razreda osebnega vlaka, ki vozi iz Zagreba, iz ročne torbice ukradenih 2000 K in legitimacija, glaseča se na njeno ime. — 8 do 10 tisoč kron vreden pes je bil ukraden žuvalu celjskega mestnega mlina. Pes je ime »Treu«. — Ivanu Damišu je bilo v Krčevini ukraden 3000 K vredno kolo. — Vlomilci so odnesli Jožetu Frecehu v Gozdrcu blaga v vrednosti 7972 kron.

— Pekatete so predrage, pravi kdo. Edor pa jih je preskušal, se je prepričal, da so vzhle višji ceni — cenejše, ker se zelo nakuhajo in se jih manj potrebuje.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov. Tvrdeke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg štev. 20, ter Aleksandrova cesta štev. 1. 3322

Gospodarstvo.

— Žitni trg. Na novosadski produktni borzi potirajo žito sledeče cene: pšenica 437.50 Din, ječmen 285 Din, oves 287 Din, kornuza 252.50 do 257.50 Din, beli fižol 505 Din, pšenična moka št. 60 655 Din, št. 2 612.50 Din, št. 5 555 Din, št. 6 462.50 Din, št. 7 405 Din.

— Padanje cen senu. Zadnje dni so vsled splošne ugodne letine za krmo silno padle cene senu in drugim krmilom.

— Cene kolonialnemu blagu v Trstu so bile zadnje dni sledeče (v lirah): kava 7, 5.90, Rio 6, 6, Rio 5, 6.15, Rio 4, 6.25, Rio 3, 6.30, Santos 7.30, Minas 6.55, sladkor: v kockah 3.72, kristal 3.68, rize: Karolina 2.30, italijanski glase 2.18, Saigon 1.50, Barma 1.40, Bract 1.35, Soja olje 5, čokolada 3.20.

— Produkcija sladkorja v Češkoslovaški. V letošnji sladkorni kampanji je producirala Češkoslovaška 228.951 ton sladkorja.

— Cena zlata in srebra v Nemčiji je dne 14. majnika zopet poskočila. Nemška državna banka in poštne uradi kupujejo na račun države zlate komade od 20 mark po 140.000 mark v papirju.

— Produkcija sladkorja v Franciji se ceni letos na 400.000 ton, medtem ko je znašala lani samo 278.000 ton.

— Cene železa v Nemčiji je vsled ponovnega padca nemške marke v dobi od 24. do 30. aprila zopet poskočila, in sicer za 54 n. mark.

— Pomladanski dunajski sejm 1923 je bil prvi dunajski sejm, ki se je vršil v znamenju stabilizacije avstrijske valute. Medtem ko je pri prejšnjih treh sejnih negotovost denarne vrednosti v najvišji meri otežkočila kalkulacijo, so bili pri pomladanskem sejmu 1923 razstavljeni v stanu na podlagi denarne vrednosti, katera je že nad pol leta stabilna, natančno kalkulirani, ne da bi bilo treba prišteti cenam še morebitne valutne zgbue. Učinek tega dejstva se je pri sejmski kupčiji zares nad vse ugodno izkazal. — Koj razstavljalci so se inozemski države na pomladanskem sejmu v obilnejši meri udeležile. Njihova udeležba znaša 12 odstotkov vseh razstavljalcev. — Med inozemskimi razstavljalci stoji v prvi vrsti Nemčija, katera je bila skoraj v vseh 36 branžnih strokah zastopana, posebno močno v strojih, predvsem v strojih za orodje, dalje v usnjatem, galanterijskem blagu, tekstilijah, izdelkih iz zlata in srebra, juvelih in potrebnih za urade. Drugo mesto med inozemskimi razstavljalci je zavzela Češkoslovaška, zlasti v tekstilni stroki, potem s steklom in porcelanom in gablonškim blagom, končno v stroki zidarstva (kalin in šamot). Na tretjem mestu je stala Francija, posebno v tekstilni branži (predvse vseh vrst) in parfimerijah. Nato je prišla Ogrska s poljedelskimi stroji, Švica z urami in godbenimi instrumenti, Jugoslavija z lesnim blagom, Poljska s čevlji in z usnjem, Rumunaka z usnjem, Italija s tekstilijami vseh vrst. — Koncentracija sejma je napravila znatne napredke. Medtem ko se je na prvem sejmu zahtevalo šest hiš, se je sedaj vsled delekosežnega adaptiranja ves sejm koncentriral v treh hišah: v sejmiski palači (preje dvorni hlevi), kjer so je nahajal sejm za luksuzno blago, v novem dvorcu (sejm za oblačila) in v Rotundi (tehniški sejm). — V sejmiskih hišah je bila orientacija znatno poboljšana, tako da je vsak obiskovalec lahko našel branžo, katera ga je zanimala. — Tudi razporedba branž je bila razširjena, za kar priča katalog s svojimi okoli 1700 različnimi označbami branž. — Obisk IV. sejma je bil izredno ugoden. Izvir tujih obiskovalcev se je dal s tem dognati, da je moral vsak za pridobitev sejmskega znaka oddati izpolnjeni kupon z imenom, trajnim bivališčem in dunajskim naslovom. — Izkazalo se je, da so se pomnožili obiskovalci iz Ogrske, Rumunske, Rusije in obrobni držav, Kitajske, Japonske, Maroke, Avstralije in Kanade. Zelo znamenito je bilo, da so prihajali kupci iz dosedaj na Dunajskem sejmu še ne zastopanih držav, tako iz Peru, Paragvaj, Madagaskar, Eritrea, Straits-Settlements, Borneo in Fidži otokov.

— »Tovornice drože« Makso Zalokar, d. z. o. z. Ljubljana, je prevzela delniška družba pivovarne »Union« ter bo poslovala samo v svoji novozgrajeni tovarni za kvas in špirit, Celovška cesta. Opozarjamo na današnji oglas v inseratnem delu. 3065

BORZA.

Zagreb, 22. maja. Pešta 1.80—1.85, Berlin 18.25—19, 4.62%—4.64%, London 442—443, Newyork 95.25—95.75, Pariz 6.32%—6.37%, Praga 2.86—2.87%, Dunaj 00.13.40—00.13.50, Curih 17.16—17.32, Bukarešta 49.00—50.00, Amsterdam 37.25—38.00. — Valute: lira 4.56—4.58, dolar 93.75—94.25, čsl. krona 2.81%—2.83, n. a. krona 0.1340—0.1345. Curih, 22. maja. Pešta 0.10%, Berlin 00.104, Italija 26.75, London 25.64, Newyork 554, Pariz 36.80, Praga 16.55, Dunaj 0.0078%, Sofija 4.45, Belgrad 5.80, Varšava 0.015. — n. a. krona 0.0078%.

Raznoterosti.

Blamaža boljševikov. Listi poročajo o nečastnem početju neke ateistične mladinske organizacije v ruskem glavnem mestu, ki kaže, kaj je pričakovati od brezbožno vzgojene mladine. V Moskvi je nekega dne organizacija ateistične mladine z blasfemičnimi lepaki docela preplepila skladišče, kjer je imela pomočno akcija papeževa svojo zalogo v prid gladujočim. Nezalepljen je ostal samo napis »Papežovo pomočno delo.« Dr. Walsh, načelnik akcije, je dal vsled tega skladišče izprazniti ter zatvoriti; hkrati je pa napravil fotografije slike oskrnjene shrambe. Vlada je izrazila začudenje in vprašala, iz kakšnega vzroka so shrambo izpraznili; ponoči je pa dala sramotilne plakate odstraniti. Dr. Walsh je pojasnil odkrito vso zadevo; toda boljševiški gospodje so hoteli vse zatajiti. Ko je dr. Walsh predložil fotografijo, so morali seveda neradi priznati umazano pobalinsko početje, s katerim se je zgoraj omenjena mladina pred vsem svetom osramotila.

— Strupeni plini kot zdravilo. V kemičnem oddelku ameriške armade so kemiki dognali, da se dajo s strupenimi plini zdraviti razne bolezni. Poizkusi v tovarni za strupene pline v Baltimoreju so dokazali, da se dajo epidemije influence in bolezni iz prehlada zatreti v hipu, ako se po bolniški sobi razširi šibak klorov plin. Morake prešiške so okužili z jetičnimi bacili, nato jih pa zdravili s strupenimi plini in prešiški so postali proti jetiki imuni. Proti paratid so kemiki uporabili strupeni plin levizit in dosegli v 21 slučajih od 42 popolno ozdravljenje. O stvari se morajo izjaviti še zdravnik.

Ljubljanske novice.

— Imena ljubljanskih trgov, cest in ulic. Ze izza prevrata sem se kopičijo pri mestnem magistratu predlogi in prošnje za spremembo starih imen in za imenovanje novonastalih trgov in ulic. Stavbni odsek občinskega sveta (predsednik obč. svetovalec dr. Breceč) je sklical za petek, dne 25. maja 1923 posvetovanje zastopnikov raznih kulturnih organizacij in nekaj osebnosti, katere se zanimajo za zunanje lice našega kulturnega središča. S tem pozivljamo tudi vse druge, da se s pismenimi vlogami ali ustnimi nasveti obrnejo na magistrat ali pa na stavbeni odsek občinskega sveta, ki bo izdelal končni predlog za občinski svet.

— Smrtna nesreča. Nad Streliščem na Golovcu sta se na binkoštni ponedeljek popoldne igrala 15 letni Albin Indof in 11 letni Bogomil Porenta. Albin Indof je odnesel svojemu očetu monterju mestne elektrarne Francu Indofu 36 mm topniško kroglico, katero je hranil oče kot spomin na svetovno vojno. Radovedni Albin je tolkel po groglji, ki je z groznim pokom razpočila. Drobci so grozno razmesarili Albina, kateri se je zgrudil mrtev na tla, Bogomila Porento so pa težko ranjenega prepeljali v bolnišnico, v kateri je revček že umrl.

— Moderna neukusnost. Prejeli smo: Na binkoštni ponedeljek so dirjali in vpili mimo stolnice vprav med birmovanjem, ko je največ občinstva pred cerkvijo neki kolesarji za njimi pa napol oblečeni mladi ljudje. Menda so se skušali v letanju. Občinstvo se je po pravici zgražalo. Ali je umestno, da si izberejo vprav to uro in ta prostor, ko dobro vedo, da je tam pred stolnico natesno vse zgoščeno z občinstvom in z vozili? Kako da more oblast ob najbolj neprilicnem času in na najbolj prometnem kraju dopustiti to neukusnost? — Športniki in letalci — ali kakor se že imenujejo ti tekmovalci, naj bi se pa predvsem učili olike in navadne dostojnosti. Svoje bravure naj poskušajo tam, kjer se brez zgledovanja morejo kretati v plavalnih kostumih.

— Ljubljanski trgovski akademiki v Ljubljani. V soboto dne 19. t. m. je prislo v Ljubljano 20 trg. akademikov iz Bratislave v ČSR. Ze na kolodvoru jim je pripravil prisrčen sprejem tukajšnji Klub trg. akademikov, ki je skoraj polnoštevilno pričakoval svoje tovariše iz Češke. Komaj so čiški gostje stopili iz vlaka, jim je zadonela slovanška pesem »Slovan na dan«, ki jo je brezhibno in navdušeno zapel znan dijaški oktet »Milan«. S kolodvora so se podali Čehoslovaki skupno s svojimi ljubljanskimi tovariši in tovarišicami v restavracijo »Zvezda«, kjer jih je že čakala večerja. Prenočišče jim je dal na razpolago mestni magistrat ljubljanski v licejski telovadnici, za kar mu najpristronejša hvala, saj je bil menda ravno g. Jančigaj edini, ki je pokazal razumevanje za dostojen sprejem čehoslovakega trgovskega naraščaja v Ljubljani. V nedeljo so si Čehi ogledali vse zanimivosti mesta. Opoldne jim je priredil Klub trg. akademikov slavnostni obed v restavraciji Mrak. Tu je pozdravil češke goste v imenu Kluba njegov predsednik g. F. Toš, ki je v svojem govoru naglašal potrebo medsebojne bratske ljubezni in napil srečni vsoslovanski budočnosti. V imenu ravnateljstva tukajšnje trgovske akademije je govoril g. prof. Juvaničič, ki je v ubranih besedah naglašal pomen tega obiska tudi na našem narodno gospodarskem polju. Odgovoril je g. prof. Jukl zahvalivši se za tako ljubeznjivi sprejem, ki ga niso bili deležni še nikjer dasi so prepotovali že vso Jugoslavijo in celo Gor. Italijo. Govoril je še g. prof. Stič E., ki je v lepi češčini pozdravil Čehoslovake v imenu vsega proforskega zbora trg. akademije v Ljubljani. V imenu čehoslovakega dijaštva je govoril dijak Farkaš. V ponedeljek opoldne smo spremlili svoje mile brate na kolodvor kjer je mnogo ljubljanske publike bilo pričča prisrčnemu slovesu. Zadonela je himna »Haj Slovani« in vlak nam je izginil izpred oči. Vsem onim, ki so pripomogli, da se je sprejem izvršil na tako slovesen način, izrekamo tu najpristronejšo zahvalo.

— Ljubljana. Danes zvečer ob 7. uri je vaja za ženske ob 8. pa za moški zbor.

— Redni občni zbor Slov. pevskega društva »Ljubljance« se vrši 28. t. m. ob 8. uri zvečer v društveni dvorani (Ljudski dom II.) z običajnim dnevnim redom. — Odbor.

— Ljubljana. Sestanek vseh članov in članic društva se vrši v četrtek, dne 24. t. m. ob 8. zvečer v prostorih Stari trg 2-I. Bližamo se običajnemu zboru, ki mora dati duška naši ustanovi, ker naloge naše so silne. Na dnevnem redu sestanka so važna poročila funkcionarjev. Vseled tega udeležba za vse člane obvezna. — Odbor.

— Ljubljana. Danes zvečer ob 7. uri je vaja za ženske ob 8. pa za moški zbor.

— Redno mesečno predavanje Geografskega društva se vrši v sredo, dne 23. maja ob pol 5. popoldne na univerzi, soba št. 77. Predava senior društva g. prof. Silvo Kranjec o temi: Politična geografija nove Evrope (II. del).

— Ljubljana. Alojzij Persoš, delavčev sin, 10 let. — Jožefa Hinterschweiger, delavčeva žena, 68 let. — Franciška Šarner, delavka, 52 let. — Matija Janša, izkuhar in posestnik.

61 let. — Marija Krek, rudarjeva vdova, 81 let. — Ema Čadež, sprevednikova hči, 3 leta. — Mirko Viršek, sin trg. sluga, 1 dan. — Matija Butala, hrtalec, 36 let. — Matija Flek, mlinarjev sin, 1 dan. — Fran Marolt, delavec, 50 let. — Ana Fuhrman, poljska dnarica, 59 let. — Marija Jesenovec, delavčeva hči, 15 let. — Janer Javi, posestnik, 68 let. — Ana Lomberger, zasebnica, 60 let. — Franciška Jelovšek, zasebnica, 71 let.

— Čebelnjak pogorel je v nedeljo okrog pol 5. ure popoldne v Kozelji. Od 8 panjev čebel se je posrečilo rešiti samo enega, druga je pogorelo vse do tal. Poleg tega je pogorelo tudi 6 praznih novih Alberti-Znideršičevih panjev. Tudi nekaj drevja je bilo osmojenega. Kako je ogenj nastal, še ni dognano. Škode je okrog 60.000 K. Požarne brambe čuvaj na Gradu ni obvestil. Sploh bi požarna bramba ne mogla ničesar rešiti vendar pa je bila nevarnost, da se požar razširi na bližnjo poslopje.

— Samomor. Dne 23. maja 1923 ob pol 2. uri zjutraj se je ustrelil v Spodnji Šiški na prostoru, kjer je bila sokolska veselica, špeditijski uradnik pri Balkanu Rudolf Gustinčič, rojen 29. maja 1904 v Trstu, kateri je bil blaginjski šišenskih Orjuncov. Gustinčič si je prestrelil s samokresom kaliber 7.65 mm gorenjo lobanjo. Na sokolski veselici se je Gustinčič močno napil. V družbi dijak Jožefa Hromeka, poštnega uslužbenca Jožefa Falanta, slaščičarja Roberta Ahmana in ključavničarja Mirka Černeta je Gustinčič nameril samokres proti svojim prijateljem, kateri so ga svarili, naj se ne igra s samokresom. Odgovoril jim je, da jih bo vse prestrelil. Samokresa se mu niso upali odvzeti in so ga pustili samega. Kmalu nato je pa počil strel, za katerega se navedenci niso dosti zmenili, ker so mislili, da je Gustinčič streljal kar za šalo v zrak, kar je bila pri njem že navada. Čez nekaj časa so zapazili, da se je Gustinčič ustrelil. Ključavničar Milivoj Jeremič je ob 23. uri silil Gustinčiča naj gre z njim domov, toda Gustinčič mu je rekel, da ne gre, ker se bo ustrelil, za kar se Jeremič ni zmenil, ker je bil Gustinčič silno vinjen. Samomorilec so prepeljali v mrtnišnico k Sv. Krištofu. Denarja pri Gustinčiču niso našli, kar je zagonetka, ker mu je bilo meseca maja izplačanih na predumih 2350 Din. Predno se je Gustinčič ustrelil, je silno napil svoj prijatelj in plačeval za pijačo rekoč: »Jaz danes plačam »tavičente« za Jugoslavijo!«

— Nesreča v Kopitarjevi ulici. Sofer Iv. Smalc je 21. t. m. ob 1.45 uri popoldne na vogalu Kopitarjeve ulice in Krekovega trga s motornim kolesom št. 433 povozil devetletnega učenca I. mestne ljudske šole Artenja Lipičerja iz Gorice, ki je nesel mleko domov. Fantička, kateri je bil poškodovan na levih rami in na stegnju so prepeljali v bolnišnico.

— Razpis službe. Pri mestnem magistratu ljubljanskem (računski oddelek) je takoj popolniti mesto začasne pomožne uradnice. Od prošil se zahteva, da so poponoma izveščane v računskih poslih, strojepisju in stenografiji. Prošnji je vlagati do 26. t. m. pri magistratnem predsedstvu. (Razpis v Uradnem listu št. 48 z dne 18. maja t. l.)

Narodno gledališče.

DRAMA.

Sreda, 23. maja: »HAMLET«. — Izven. Četrtek, 24. maja: Dijaška predstava po znižanih cenah »ČRESNJEV VRT«. Začetek ob štirih popoldne. — Izven. Petek, 25. maja: Zaprtlo. Sobota, 26. maja: »KAR HOČETE«. — Red C.

OPERA.

Sreda, 23. maja: »EVGENIJ ONJEGIN«. Začetek ob pol 8. zvečer. Red D. Četrtek, 24. maja: Zaprtlo. Petek, 25. maja: »LUIZA«. Začetek ob pol 8. zvečer. Red E. Sobota, 26. maja: Zaprtlo. Nedelja, 27. maja: »VRAG IN KATRA«. Začetek ob 8. zvečer. Izven.

Sprememba opernega repertoarja. Zaradi nenadne obolodlosti gosp. Betetia odpade predstava »Seviljskega brivca« z gostom Raičevim, naznanjena za sredo, 23. t. m. Gostovanje Raičeva se preloži. Mesto »Seviljskega brivca« se vprižori v sredo, dne 23. t. m. opera »Evgenij Onjegin« za red D.

Hamlet. V sredo 23. t. m. se vprižori v dramo prvič v tej sezoni »Hamlet«. Od glavnih vlog so na novo zastopali: kraljica — ga. Medvedova, kralj — g. Skrbinišek, Polonij — g. Lipah, prvi igralec g. Danilo. Naslovno vlogo igra — kakor lani — gospod Rogoz, vlogo Ofelije ga. Šaričeva. Izven.

Cerkveni vestnik.

— Mladeniški shod v Celju binkoštni ponedeljek se je ob krasnem vremenu razvil in izvršil veličastno. Udeležilo se ga je približno 3000 fantov; vse ljudstvo, zbrano pri sv. Jožefu, pa cenijo na 7000. Udeleženci so bili od vseh strani, od Prekmurja do Vel. Laš in Cirknice. S te strani Save je bila najbolje zastopana najbližja litjska dekanija. Tudi Leskovec je poslal lepo zastopstvo, in Dol pri Ljubljani. — Izpred mestno-opatijske cerkve so šli fantje po mestu v dolgem sprevodu z zastavami ob sviranju savinjsko-šentpeterske godbe. Zborovalni prostor pri sv. Jožefu je bil bogato okrašen. Saj pa tudi na vsem Slovanskem ni tako primerne in lepega prostora za tak shod kakor je pri sv. Jožefu. Topiči so cel dan pokali in podkrepljevali naše govore. Poleg oficijelnih govornikov (P. Ramsak, kaplan Životnik in poročevalci

lec) je nastopilo več fantov z govori, le-
pimi po obliki in tehtnimi po vsebini, ki
bi ne delali sramote izvrstnim govornikom.
Veseli je, poslušati mlade fante, kako se
sami navdušujejo za najvišje verske ideale.
V imenu mož je govoril g. Pišek iz Celja,
načelnik celjskega orlovskega okrožja.
Orli so bili zelo številno zastopani. Shod
je pozdravil tudi univ. prof. dr. M. Slavič
in povabil udeležence na kat. shod v Ljub-
ljano. Tudi evharističnega kongresa v Za-
grebu nismo pozabili. Vdanostni pozdrav
in častitko smo sporočili prezv. ljubljans-
kemu knezoškofu — jubilanu, obenem
tudi voditelju lavant. škofije g. proštu dr.
Mateku. — Soglasno se je povdarjalo in
se je napravil sklep, da naj se versko živ-
ljenje med moštvom goji intenzivneje, po-
sebej pa še: 1. naj se podobni shodi vrče
v manjšem obsegu po vseh okrajih (deka-
nijah), 2. naj se prireajo duhovne vaje za
fante, 3. naj se skrbno goje mladeniške
kongregacije, 4. naj se osnuje zveza vseh
poštenih fantov zoper fantovsko surovost
in razuzdanost. Vsi dobri fantje, organizi-
rani in neorganizirani, naj se združijo s
tem posebnim namenom, da po-
bijajo surovost, divjost, ponočevanje, pijan-
čevanje, razgrajanje in pretepanje svojih
razuzdanih tovarišev, česar je še toliko pri
nas, kar je našemu narodu v največjo sra-
moto.

o Kongregacija gospá pri Jezuitih ima
v četrtek 24. t. m. svoj glavni praznik. Zju-
traj ob pol 7. uri skupno sv. obhajilo, pop.
ob 5. uri shod in sprejem. Udeležba družbe-
nic obvezna.

Prosveta.

pr III. sinonični koncert »Zveze godbenikov
za Slovenijo«. Zveza godbenikov za Slovenijo pri-
redi svoj III. sinf. koncert v soboto, 26. t. m. ob
osmih zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Na
sporedu so razen Sukove »bajke« in Čajkovskega
»capriccio italiano« še štiri skladbe Wagnerja:
Siegfriedova idila, čar velikega petka, predigra k
operi »večni mornar« ter predigra in smrt Izide
iz opere »Tristan in Izolda«. Predprodaja vstopnic
v trgovini Glasb. Mat. v filharmoničnem poslopu.

pr Slovenska Matica. Knjige Slovenske
Matice za 1922. leto bodo skoro dotiskane.
Poverjenike, ki še niso pobrali in poslali
članarine za navedeno leto, nujno prosimo,
da to nemudoma storo. V krajih, v družbah,
društvih in podjetjih, kjer ni poverjenika,
pa bi se moglo pridobiti kaj članov, naj se
kdo prostovoljno oglasi v pisarni Slovenske
Matice v Ljubljani, ki mu bo poslala nabi-
ralno polo ter vsa potrebna pojasnila. —
Zemljevid slovenskega ozemlja, prvo, edino
in največje slovensko delo te vrste, je še
vedno na razpolago in obenem z njim kazalo
imen vseh krajev, ki se na njem nahajajo.
Zemljevid stane 30 dinarjev, kazalo pa 15
dinarjev. Dalje je še v zalogi krasna knjiga
za mladino: »Iz Ljubljane čez poljan« z
ljubimi pesmicami Vide Jerajev in boga-
timi ilustracijami Gojmirja dr. Kosa. Cena
15 dinarjev. V zalogi so še poleg knjig pred-
vojnih let ta-le nova izdaja: dr. Drag. Lon-
čarja »Politično življenje Slovencev«, dr.
Ivana Lah-a »Češka antologija«, Pavla Go-
lie dvojje zbirke pesmi: »Večerna pesmarica«
in »Pesmi o zlatolaskah«. Vsak, ki se zanima
za edicije Slovenske Matice, naj zahteva

cenik vseh matičnih knjig. Matična pisarna
na Kongresnem trgu št. 7-I je odprta vsak
delavnik od 10. do 12. in 15. do 17. ure.

Turistika in sport.

Leipziger Ballspielklub 1. Ilirija. Danes ob
18. uri se vrši na igrišču Ilirije mednarodna nogo-
metna tekma med Leipziger Ballspielklubom, pr-
vakom Srednje Nemčije in našo Ilirijo. L. B. K. je
igral o Binkoštih proti Atletikom v Gradcu, ka-
tere je porazil po lepi igri z 2:1 in 3:1. Kot
klub, ki ga pritevajo nemški »Extraklasse«, igra
L. B. K. seveda v vseh ozirih prvovrsten nogo-
met. Postava moštva je sledeča: Heinze — Beth,
Hecht R. — Köhler, Eschenlohe, Beth II. — Wer-
nicke, Cotta, Fritsche, Krause, Lässig. Večina na-
vedenih igralcev je igrala že večkrat reprezen-
tativno za Leipzig. — Pričetek tekme je določen
na tako kasno uro, da je poset tekme vsakomur
omogočen.

Sportne tekme o Binkoštih. Zmagovalec v
propagandnem stafetnem teku skozi Ljubljano je
SK. Primorje, drugo mesto ima SK. Ilirija, tretje
SK. Primorje. — Nogometne tekme: Ilirija: Beo-
gradski SK. 0:2 in 2:2, Primorje: Amaterji, Du-
nej (II. garnitura) 1:3, Ilirija rez.: Slovan 4:1,
Ilirija II.: Slavija 3:1.

Poizvedovanja.

Ukradeno je bilo na dvorišču glavne pošte
v ponedeljek zvečer črna pleskana ženska kolo
KINTA št. 133.144. Svari se pred nakupom.

SLABOST? SLABO SPANJE? Nervoznost?
Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo
različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh
je pravi Fellerjev Elzafuid! Dobro služi za uni-
vanje in obklade, prav tako kot kosmetikum za
usta, glava, kožo. Močnejši, izdatnejši in bolj
delujoči kakor francosko žganiel! Z omotom in
pošilino 3 dvojne ali 1 specialna steklenica
24 Din; 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic
208 Din in 5% doplačila razpošila: lekarnar
EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzafg
št. 134, Hrvaško.

Bukovo oglje

posobno za eksport, KUPUJE po naj-
višjih dnevnih cenah »DRUŽBA
»CARBONARIA, KOČEVJE«.

KUPIM HIŠO

v sredini mesta, na prometni točki, pri-
pravno za mizarstvo obrt. Cena od 400
do 500 tisoč kron. — Naslov povedo v
upravnistvu »Slovenca« pod št. 3073.

Motorno kolo

PRODAM za 5200 dinarjev. Poizve se
in ogleda Vrhovčeva ulica št. 11,
prtilišje, levo.

IŠČEMO ZA SEZONSKI HOTEL: datilografino

ki perfektno obvlada hrvatski in
nemški jezik; dalje

dva knjigovodji

samo prvovrstne moči. — Nastop
službe takoj. — Ponudbe na upra-
vo »Slovenca« s prepisi spriceval,
zahtevo plače in s sliko pod:
H. T. C./2986.

napredaj. Cena zelo ugodna. G. KVAS,
krojač, Miklošičeva cesta št. 5. 2991

JANKO MATIČIČ

FIN. RAČ. REVIDENT

FRANICA MATIČIČ roj. MODIC

POROČENA

LJUBLJANA RAKEK

22. maja 1923.

Služkinjo

dobro in solid. ponašanja, ki zna nekaj
kuhati, IŠČE mala obitelj. Pismene po-
nudbe z označbo plače na naslov Mirko
HABERŠTOK, trgovec, Koprivnica, Hrv.

PAVLA PLEVEL

GUSTL APPEL

zaročena

LJUBLJANA FORSTENBERG

Ljubljana, v maju 1923

Kuharica

ki je voljna s pomočjo deklice opravljati
vse hišne posle, in more takoj nastopiti
službo, naj se javi z označbo pogojev pri
žup. uradu v Lovasu (Srem), via Tovarnik.

Sprejme se:

poslovodja

ki je več korespondence, knjigo-
vodstva in jezikov. Le prvovrstna,
samostojna in zanesljiva moč! —
Spricevala, reference in pogoji
se vpošljejo na naslov: MARIBOR-
SKA LESNA INDUSTRIJA,
Maribor.

NEŽA ŽAGAR roj. NOVAK
naznanja v imenu vseh sorod-
nikov tužno vest, da je njen
ljubljeni soprog, gospod

Franc Žagar

trgovec in posestnik

po dolgi, mučni bolezni, dne
20. maja v 68. letu starosti,
previden s sv. zakramenti,
mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb se je vršil dne 22. t.
m. na Trebelnem.

Trebelno, 22. maja 1923.

NUJNO IŠČEMO za BEOGRAD v
prvovrstno restavracijo in kavarno sle-
deče uslužbenice:

OSKRBNICO za kuhinjo — BLA-

GAJNICARKO za slaščičarno —

KUHARICO za tople močnate je-

di — 2 PERICI — 6 JEDILO-

NOSCEV (Speisenträger) — ter

5 VAJENCEV.

Prednost imajo oni, ki so se že učili.
Ravnatelj hotela iz Beograda sprejema
od 8—11 dop., hotel Union, soba št. 27.

NUJNO IŠČEMO DOBRO

družinsko kuharico

za čas od 1. junija 1923 do najmanj
1. oktobra 1923, eventualno tudi za
stalno. Plača 300 Din., eventualni po-
višek in potni stroški. — Istotako iščemo

sobarico

plača 175 Din., obleka in predpasniki. —
Grof PEJACSEVICH, Našice pri
Osijeku, Slavonija. 3021

Stenograf(-inja) z znanjem stro-

jepisa in ev. —
tudi nemške stenografije, se takoj sprejme
za odvetniško pisarno v Ljubljani, celo-
dnevno ali za pol dneva, tudi začetniki.
Podrobne ponudbe pod »Ugodno I« na
Aloma Company, anončna družba, Ljub-
ljana, Kongresni trg št. 3. 3025

Zastopstvo

pivovrstnih tovarn IŠČE v celi
Sloveniji dobro vpeljan potnik.

— Ponudbe pod »Prvovrstne 48«
na upravo lista. 2966

Kupim hišo

v Ljubljani z vrtom. Pogoj prosto
stanovanje. Naslov pri upravi lista
pod številko 3075.

Njiva naprodaj

1000 kvadr. metrov, v SP. ŠIŠKI pri
železnici, pripravna za stavbišče. Na-
slov povedo v upravi pod št. 3098.

3 skobeljniki

(HOBELBANK), novi, so NAPRODAJ
v Škofji ulici 13, III. nadstr. 3095

Kupim hišo

z vpeljano gostilno v Ljubljani. — Na-
slov pove uprava lista pod št. 3074.

Najnovejšo izdajo BREHMS - A

»TIERLEBEN«

KUPIM. — Ponudbe pod »V. V.« na
upravnistvo »Slovenca«. 3091

Sprejemam popravila

in izvršujem točno in najsolidneje vsa
kleparska dela.

GUSTAV PUC, kleparska delavnica,
SP. ŠIŠKA, Vodnikova cesta št. 9.

HIŠO

prtilišno ali enonadstropno, v sredini
mesta, v Spodnji Šiški ali ob Karlovski
cesti, Krakovo, Poljanski cesti KUPIM
za ceno od 100.— do 125.000 dinarjev.
Naslov pove uprava pod št. 3072.

Kot družabnik

s 400 tisoč kronami, in tudi več, pristo-
pim k večjemu podjetju. — Ponudbe na
upravo lista pod »RESNO«. 3015

Služba cerkvenika

SE ODDA. Stanovanje in hrana prosto
Plača po dogovoru. — Naslov pove
uprava »Slovenca« pod št. 3001.

Učenca

ki je fizično močno razvit in ki je s
dobrim uspehom dovršil večrazredno
osnovno šolo, sprejme v trgovino z meš.
blagom Gustav SEVŠEK, trgov., Dobova.

Solicitator (-ka)

povsem zanesljiva in izvežbana moč, se
SPREJME v odvetniško pisarno v Ljub-
ljani. Podrobne ponudbe pod: »Stalno«
na Aloma Company, anončna družba,
Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 3026

Kupim hišo

blizu kolodvora, pripravno za vsako
obrt, z velikim dvoriščem ali skladi-
ščem, po možnosti tudi s stanovanjem.
Cena od 700 do 800 tisoč kron. — Na-
slov pove uprava lista pod št. 3071.

V Bohinju!

Na najlepši legi Bohinjskega jezera se
nahaja HOTEL SV. DUH: 30 sob z novo
vpeljano električno lučjo. Čolni in ko-
palnice na razpolago. Izborna kuhinja.
Postrežba točna in solidna. Cene zmernae.
Za mnogobrojen obisk se priporoča
Feliks Seljak, hotelir. 2968

Lepa vila s komfortom

ali stavbinsko parcelo za vilo, se KUPI
v Ljubljani (mestu). Ponudbe s ceno ter
popisom in podatki glede stanovanja pod
»Ugodna prilika I.« na Aloma Company,
an. družba, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Pisalni stroj,

že rabljen, KUPIM.

Ponudbe s ceno pod »TAKOJ« na Aloma
Company, anončna družba, Ljubljana,
Kongresni trg št. 3. 3029

Inserirajte v »Slovenec«!

Stanovanje

s 4 do 6 sobami in vsem komfortom
v stari ali novi hiši v Ljubljani
(mestu), takoj ali spomladi 1924, se za
malo rodbino (mirno stranko) IŠČE in
prav dobro plača.

Manjše stanovanje

v svrhu event. zamenjave na razpolago.
— Podatke pod: »POSEBNA NAGRADA«
na Aloma Company, anončna družba,
Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 3028

Kupimo stroj za lomitev kamna

(STEINBRECHMASCHINE), rabljeno, s
dobro ohranjeno, ki bi proizvajal 1-2
kub. metra na uro; potreben pogon 1,5
do 2,5 konjske sile. — Ponudbe naj se
pošljejo na naslov »SAMOBORKA« d.
d., Industrija umjetnog kamena, SAMO-
BOR kraj Zagreba. 3027

Potrni neizmerne žalosti javljamo vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem o prebitki izgubi na-
šega ljubljene sina in brata, gospoda

Ivana Zamljen

kateri je dne 21. maja ob 5. uri popoldne po kratki,
mukepolni bolezni v 23. letu svoje starosti izdihnil
svojo blago dušo.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo ob 5. uri
popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice k Sv. Križu.

Dragega Ivana priporočamo v molitev in blag
spomin.

Ljubljana, dne 22. maja 1923.

Žalujoča rodbina Zamljen.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znancem prežalostno vest, da je naša nadvse ljub-
ljena soproga, mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Anica Končina roj. Rojc

po kratki, trpljenja polni bolezni, v najlepši dobi svojega živ-
ljenja bogu vdano preminula.

Truplo nepozabne pokojnice se je prepeljalo iz Ljubljane
v Stično, kjer se je vršil pogreb na Binkošti ponedeljek, dne
21. maja ob 9. uri zjutraj.

Nepozabno rajnico priporočamo v molitev in blag spomin.
Gorenja vas pri Stični, dne 20. maja 1923.

MILAN KONČINA, soprog in sinček ter vsi ostali sorodniki.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja ob prebitki izgubi,
ki nas je zadela, se vsem najprisernejše zahvaljujemo. Posebno
zahvalo pa izrekamo prečastiti duhovščini v Stični, g. pevcem
iz Krke in Sokolu v št. Vidu, kakor tudi vsem darovalcem
krasne cvetja in končno vsem onim, ki so našo drago rajko
spremili na njeni zadnji poti.

Globoko žalujoči ostali.

Koruzni zdrob, moka in otrobi

zmlato v prvovrstnih banatskih mlinih, se razprodaja na vreče:

KORUZI ZDROB, prima, kg po Din 4.50
koruzna MOKA, prima, kg po Din 3.75
koruzni OTROBI, prima, kg po Din 3.—

KORUZA zdrava, koruza difekt za konje in svine — OVES prima ter MOKA, pšenični OTROBI itd. — vse prvovrstno banatsko blago. — Reflektanti si lahko ogledajo blago v skladišču POMORSKE TRGOVSKE AGENCIJE

MATO BIELIČ, LJUBLJANA, Dunajska cesta 33 — pri „Balkanu“.

Mala opremljena VILA
je na BLEDU ceno NAPRODAJ. — Poizve se: Bled, vila HELENA. 3096

Enonadstropna hiša

20 metrov dolga, v sredini mesta, na prvi najlepši točki, na zelo prometnem kraju, s staro, dobro vpeljano gostilno, s potrebnimi kletmi, dvoriščem in z vsemi postranskimi prostori, za primerno meno NAPRODAJ. — Naslov v upravnistvu „Slovenca“ pod števil. 2971.

Parcela naprodaj

okrog 7500 m, parcelirana, v neposredni bližini glav. kol., posebno pripravna za kmetijsko podjetje, za lesno skladišče, za stambenika. Tik parcele se bo kolodvor razširil, vsled tega že sedaj pripravno za napravo rampe. Cena 35 Din na kvadr. meter. Naslov v upravi lista.

Pohištvo.

Spalnice, jedilnice, kuhinje, pisalne mize, najceneje pri: **ERMAN & ARHAR**, mizarstvo, Šent Vid nad Ljubljano 4.

Zamenjam stanovanje

breh sob v centru mesta, proti stanovanju treh sob s kopalnico in električno razsvetljavo, v stari ali novi hiši, tudi na periferiji mesta. Odškodnina po dogovoru. — Ponudbe pod: „UGODNA ZAMENJAVA“ na anončno podjetje Alo-ma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

„DIAMALT“

Pozor pekli „Diamalt“, tvornice Hauser i Sobolka, Beč-Stadlan, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku za Jugoslavijo **EDUARD DUŽANEC**, Zagreb. Skladišče Strossmajerova 10. Varnost se ponaredb v prahu ali tekočin!

Pšenično moko

vseh vrst na drobno in na debelo dobavlja po najnižjih cenah valjični mlin **Franc Mihelčič**, Štada, pošta DOMŽALE.

Brusne kamne

za KOSE, prave italijanske, nepresegljive v dobroti, modro **GALICO**, ratijsko ličje, morsko travo za modroce, v vsaki množini priporoča **SEVER & KOMP.**, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 2761

Kolesarji!

Oglejte si veliko zalogo dvokoles, kompl. z dobro pneumatiko, od 1900 Din dalje. **»TRIBUNA«** F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta števil. 4. 2959

Modne cefirje

za srajce v najnovjših vzorcih priporoča **A. & E. Škaberne** Ljubljana. Mestni trg 10.

Trboveljski premog

in DRVA ima stalno v zalogi v vsaki množini **DRUŽBA »ILIRIJA«**, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220.

Harmonika naprodaj

trivrstna, tvrdke Fuchs, Judenburg. Kje se poizve na postaji LAVERCA pod Ljubljano. 3043

!!! AUTO !!!

BENCIN OLJE MAST **PNEUMATIKA VSA POPRAVILA IN VOZNIJE**

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani. Če prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

2 enonadstropni hiši

v Rožni dolini prodam. V prvi je lepa trgovina, pisarna, skladišče, konjski hlev in druge pritlikline. V tej hiši je sedaj tovarna. — V drugi je več stanovanj in poleg lep kos vrta. Cena zelo zmerna. — Natančnejša poasnila daje **AVGUST ŠKOF**, trgovec z imem, Ljubljana, Pred Igriščem 1. 2695

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.
Jože Markeš, Jesenice 54, Gorenjsko.

KLEPARJI:
Remžgar & Smerkol, Florijanske ul. 13.
Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, koljarjev in krovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica števil. 28.
Koru T., Poljska cesta števil. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:
pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarn. stroje popravljajo in prenavljajo **Ludovik Baraga**, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:
Jean Schreyer nasled. **Jakob KAVČIČ**, Gradišče števil. 5.

STAVB IN GALANT KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana Mirie štev. 2.

SPEDIJSKA PODJETJA:
»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463
Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7—9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:
Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mesni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Fran Erjavec, pri »Zlati lopatic, Valva-zorjev trg števil. 7.

ZALOGA POHISTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta števil. 17.

Primariju dr. Pavliču

v Novem mestu izreka iskreno zahvalo za izborno komplicirano operacijo, Usmiljenim bratom v Kandiji pa za človekoljubno prvovrstno postrežbo,

rodbina sodnega svetnika **Dr. Fischinger - ja.**

1 par težkih konjev

zelo dobrih, je naprodaj za 23.000 Din. — **M. OBRAN**, lesna trgovina, MARIBOR, Loška ulica števil. 15. 3063

PRODAM PAR NOVIH, OSTRIH umetnih kamnov

36 col širine. — Naslov pri upravnistvu „Slovenca“ pod števil. 2995.

Najboljše rezilo sedanosti je **»Plemenita KOSA«**, garantirana, po kakovosti neprekosljliva. Vsako neugajajočo koso zamenjamo ali vrnemo denar. Kdor hoče dobro kositi, naj si nabavi »PLEMENITO KOSO«, ki se dobi v vseh velikostih. Glavna zaloga za Slovenijo: **MIHAEL OMAHEN**, Višnja gora. — Na zalogi vsakovrstni najboljši **BRUSILNI KAMNI (osle)**. — Kose pošiljamo tudi v komisijo in neprodane po seziji vzamemo nazaj. 3004

Pozor!

Priporočam vsakovrstne **SPORTNE ČE-PICE** v vseh oblikah, kakor tudi **ČEPICE ZA GASILCE** in za vsa druga društva po najnižjih cenah. — **ELIGIJ EBER**, Kongresni trg števil. 7, Ljubljana. Na debelo! Postrežba točna! Na drobno!

Dvonadstropno hišo

z dvoriščem in 7 stanovanji, v sredini mesta Ljubljane, **PRODAM** za ceno 100 tisoč dinarjev. Ozira se samo na osebe in resne reflektante. — Naslov pove upravnistvu „Slovenca“ pod števil. 2976.

Otroški vozički

več vrst, **DVO-KOLESA** raznih modelov, najnovejši motorčki ameriki, tipa »Evans«. Velika zaloga pneumatike in delov po najnižji ceni. Sprejemamo tudi vsa popravila, emailiranje in poniklanje. — **»Tribuna«** F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 2661

Lovci! Ljubljančani!

V petek, 25. maja ob 9. uri dop. se vrši pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani

dražba lova

OBČINE JEŽICA. Lov se bo oddal v zakup za dobo pet let. Lovišče ima zelo ugodno lego in je posebno pripravno za ljubljanske in okoliške lovce, ki se vsi vabijo k dražbi — **ZUPANSTVO OBČINE JEŽICA** 3084

Zdravilišče Rogaška Slatina

Sezona: Maj—september.

Zdravljenje vseh želoččnih in črevesnih bolezni. Cene zmjerne. V pred- in posezoni značni popusti za vse, 50% za drž. urad-nike, oficirje in duhovne vseh priznanih veroizpovedi, in njih rodbinske člane.

Največja udobnost. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča.

OVES - KORUZO - OTROBE

PŠENIČNO MOKO i. dr. mlevske pridelke oddaja najceneje tvrdka **A. VOJK** — Ljubljana — Resljeva cesta števil. 24.

P. n.

Čast nam je, Vam javiti, da smo se s tukajšnjo

Tvornico drož in špirita

MAKSO ZALOKER d. z. o. z. v Ljubljani

v tem smislu sporazumeli, da bomo cenjene odjemalce te tovarne odslej s prvovrstnim **KVASOM** — izdelanim po navodilih združenih tovarn za kvas, **MAUTNER** in **SPRINGER**, Wien, v svoji novi zgrajeni tovarni za kvas in špirit točno in solidno postregli in prosimo za cenjeno Vašo naklonjenost in obilna naročila.

Zagotavljamo Vas reelne postrežbe z blagom prvovrstne kakovosti.

Z odličnim spoštovanjem

Delniška družba pivovarne »Union« v Ljubljani.

P. n.

Ozira se na predležeče naznanilo, dovoljujemo si Vam sporočiti, da smo se s tukajšnjo Delniško družbo pivovarne »UNION«, Ljubljana 7, v tem smislu sporazumeli, da ji odstopimo odslej postrežbo cenjenih svojih odjemalcev. — Zahvaljujoč se Vam za doslej izkazano naklonjenost, Vas obenem prosimo, da isto ohranite tudi v bodoče prevzemnici naših poslov, tovarni

Delniški družbi pivovarne »Union«,

ki Vas bo z vedno svežim in prvovrstnim izdelkom iz svoje novo zgrajene tovarne za kvas, izdelanim po navodilih združenih tovarn za kvas, **MAUTNER** in **SPRINGER**, Wien, postregla in gotovo v vsakem oziru zadovoljila.

Z odličnim spoštovanjem

Tvornica drož in špirita

MAKSO ZALOKER d. z. o. z. v Ljubljani.

Dopisnica

večja italijansčine, nemščine ter srbohrvaščine, s stenografijo in strojepisjem in večletno prakso, dobi takoj mesto proti primerni plači za takojšen nastop. Samo najboljše moči naj pošljejo svoje ponudbe na naslov **I. Janić** i drug, generalno zastopstvo „Interreklam“ d. d., Osjek, Lončarska ulica 7, pod: „Stalno nameščenje“.

»PRI NIZKI CENI«

IGN. ŽARGI, Ljubljana, Sv. Petra c. 3

NUDI cenj. odjemalcem veliko izbiro **POTREBŠČIN** za **ŠIVILJE** in **KROJAČE**. — **DAMSKO**, **MOŠKO**, **OTROŠKO PERILO**. — **NAJ-NOVEJŠE BLUZE** v **ETAMINU**. — **POVRŠNE JOPICE**, volnene in modne **JUMPERJE**. — **NOGAVICE**, **ROKAVICE**, **MAJCE**, kratke nogavice. — Svilene in pletene **SAMOVEZNICE** itd. po priznani najnižjih cenah. — **NA DEBELO** in **DROBNO!** 2732

Naznanilo preselitve!

Manufakt. trgovina Anton Schuster

Štritarjeva ulica 7, naznanja, da se je **PRESELILA**

na Mestni trg 25

(nasproti mestnega magistrata)

ter bo vsled na novo urejene trgovine še nadalje prodajala po **znižanih cenah.**

Ivan Zakotnik

Telefon št. 379. mestni tesarski mojster Telefon št. 379
Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrejša za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itn.

Gradba lesenih mostov, Jezov, mlinov.
Parna žaga. Tovarna furnirja.

Objava.

Čast nam je obvestiti slavno občinstvo, da smo uredili v naši tovarni posebni oddelek za

lesorezbarijo in strugarstvo.

Izdelujemo vseh vrst držala za zvonove, podložne deščice, držala za vsako industrijo, kakor tudi vse fasonirane predmete za mizarje in industrijo, lesene svečnike, strugane in rezane. Preskrbljeni smo z vsemi najmodernejšimi stroji ter smo v stanju vsako naročilo brzo in kulantno izvesti. Obenem priporočamo naše bogato preskrbljeno skladišče električnih lestenecv, nočnih svetilk in vseh ostalih elektrotehniških potrebščin. Lastni izdelek električnih baterij in žepnih svetilk.

Ivan Paspas i sinovi

Poslovnica: Bogovičeva ul. 9. Int. telef. 8—99
Tovarna: Gunduličeva ul. 41. Telefon 7—25. **Zagreb**